

**Zero Waste -ideologia
Unisex-vaatesuunnittelussa
- Kolmen kuosin Kimono-mallisto**

Marianne Kolari

Opinnäytetyö Kevät 2019

Metropolia Ammattikorkeakoulu / Muotoilu - Tekstiilisuunnittelu

TIIVISTELMÄ

Tekijä Marianne Kolari

Otsikko Zero waste -ideologia unisex vaatesuunnittelussa -
Kolmen kuosin kimono mallisto

Sivumäärä 67

Aika 1.1-15.5.2019

Tutkinto Muotoilija AMK

Koulutusohjelma Muotoilun Koulutusohjelma

Suuntautumisvaihtoehto Tekstiilisuunnittelu

Ohjaajat Tuija Nieminen, Pasi Kärkkäinen

AVAINSANAT

#Unisex, #Zero Waste,
#Androgyyni, #Kuosi,
#Kuosisuunnittelu, #Vaatesuunnittelu

Opinnäytetyössäni kartoitan zero waste -aatetta sen historian ja nykytilanteen kautta, ja sovelletaan sen ideologiaa unisex vaateukseen. Tutkimusten pohjalta on tarkoitus suunnitella ja tuottaa metrikankaasta zero waste vaatekappale, joka olisi sopiva miehelle ja naiselle riippumatta heidän koostaan.

Unisexia on lähdetty tutkimaan alan eri tekijöiden benchmarkkauksella, tutkien väriä ja sen rinnastusta sukupuoleen, kuin myös miten miehet ja naiset käyttävät erilaisia kuoseja. Samalla käyn läpi unisexin historiaa ja nykytilannetta sekä kartoitan, mitä tarkoittaa feminiinisyyttä, maskuliinisyyttä ja androgyynisyyttä.

Zero waste -aatetta tutkitaan Japanin kimono-perinteen kautta, minkä lisäksi selvitän mikä kimono on ja sen yhdistämistä aatteen ideologiaan kuin myös kimonon historiaa. Samalla tutkin, mikä zero waste -muoti on ja miksi sen ideologiaa olisi hyvä hyödyntää nykypäivän vaateusteollisuudessa.

Suunnittelu osiossa esittelen design valintojani ja suunnitteluita, valiten lopulta kolme parhaita kuosia mallistoon, ja jatkan yhden kuosin kimono malliin asti.

ABSTRACT

Author Marianne Kolari

Title Zero Waste Ideology In Unisex Fashion Designing - Three Print Kimono Collection

Number of pages 67

Date 1.January - 15.May.2019

Degree Bachelor of Culture and Arts

Degree Programme Design

Programme Specialisation option Textile Design

Instructors Tuija Nieminen, Pasi Kärkkäinen

KEYWORDS

#Unisex, #Zero Waste, #Androgyne,
#Print, #Print designing,
#Clothing design

The aim in my final thesis is to map out history and the present state of the zero waste ideology, and apply it to unisex fashion. Based on my research, I'll be making a zero waste garment that fits both men and women regardless of their size.

I'm going through unisex by benchmarking designers of the industry, and researching colours, colour coding and how men and women use different kinds of patterns. I'll also cover history and present state of unisex fashion, and define what is femininity, masculinity and androgyny.

Zero waste ideology is looked from point of Japanese kimono tradition. Also, I am going to explain what is a kimono and its history and how it's attached to ideology of zero waste. I am explaining what is zero waste fashion and why it's important to utilize it to nowadays clothing industry and designing.

In the design portion of thesis, I am presenting my design choices and sketches and finally decide the final three print collection and one kimono design.

1 JOHDANTO	4		
1.1 Tutkimuskysymys.....	5		
1.2 Viitekehys.....	5		
2 SUKUPUOLI	6		
2.1 Maskuliinisuus.....	7		
2.2 Feminiinisyys.....	8		
2.3 Androgynia.....	9		
3 UNISEX	10		
3.1 Unisexin historia.....	11		
3.2 Unisex-nykypäivänä.....	12		
3.3 Androgynisyys vaatteissa.....	13		
3.4 Miehet ja naisellisuus vaateuksessa.....	13		
3.5 Unisex suunnittelijoiden benchmarkkaus.....	14		
3.5.1Vaquera.....	14		
3.5.2S.P Badu.....	15		
3.5.3Alexandre Mattiussi.....	16		
3.5.4Ludovic de Saint Sernin.....	16		
3.5.5Form of interest.....	17		
4 ZERO WASTE	18		
4.1 Japanin kimono-perinne.....	19		
4.2 Kimonon historia.....	21		
4.3 Zero waste muoti.....	23		
4.4 Zero waste ja kimono.....	25		
		5 SUUNNITTELU	26
		5.1 Suunnittelun alku.....	27
		5.2 Moodboardit.....	28
		5.3 Värit.....	31
		5.3.1Värit ja sukupuolikoodaus.....	32
		5.3.2Naiset ja värit pukeutumisessa.....	33
		5.3.3Miehet ja värit pukeutumisess.....	33
		5.3.4Ihonvärit ja värit.....	34
		5.4 Kuosit.....	35
		5.4.1Kuosit ja sukupuoli.....	35
		5.4.2Kuosi suunnitelmat.....	37
		5.4.3 Mallistosta poisjätetyt.....	38
		5.4.4Erilaiset tekniikat.....	39
		5.6 Mallit.....	40
		5.7 Materiaalit.....	41
		5.8 Kohderyhmä.....	42
		5.8.1Kyselyn vastaukset.....	43
		5.8.2Kohderyhmän kooste.....	46
		5.9 Lopulliset valinnat.....	47
		6 LOPUKSI	54
		LÄHTEET.....	56
		LIITTEET.....	59

1

JOHDANTO

Opinnäytetyöni sisältää kaksi osiota; kirjallisen tutkimus osion, sekä suunnittelullisen osion. Tutkimuksellisessa osiossa käyn läpi pääpiirteittäin zero waste -muotia, kuin myös sen historiaa kimono-perinteen kautta sekä unisexia sen historiasta tähän päivään asti. Samalla otan selvää, mikä maskuliinisuus ja feminiinisyys on, ja miten se näkyy sukupuolten välisessä pukeutumisessa. Huomioitavia seikkoja ovat mm. värit, vaatteiden muodot tai kuosit. Tarkastelen lyhyesti erilaisia alatyylejä historiassa ja sitä, miten ne heijastuvat nykypäivän muodissa. Haluan keskittyä yhteneväisen kokonaisuuden luomiseen, ja suunnitella vaatekappaleen joka on miellyttävä kummallekin sukupuolelle.

Minua on opintojeni aikana alkanut eritoten kiinnostamaan ympäristöystävällisyys, ja se ei aina ole itsestäänselvyys tekstiili- ja vaatetusalalla. Siksi kuullessani zero waste -aatteesta, ja miten sitä on hyödynnetty vaatesuunnittelussa, halusin käyttää sitä yhtenä osana omaa opinnäytetyötä. Yksinkertainen, mutta tyylikäs ratkaisu lähteä kokeilemaan zero waste-muotia on kimono. Se on ollut sukupuolineutraali ja zero waste alusta alkaen. Kimono on muuntautumiskykyinen, ja sen suoralinjaisuuden takia se antaa leikkikentän kokeilla lukuisia erilaisia kuoseja ja värejä.

Vaikka suunnittelen unisex vaatetta, sen idea on, ettei sitä heti yhdistä kumpaankaan sukupuoleen, vaan luo kuvan juuri SINULLE sopivasta vaatteesta. Vaatteen on oltava mukava päällä ja kiinnostava. Se, että vaate on zero waste, ei tarkoita, että vaateen kuuluisi olla jotenkin rustiikkisen näköinen. Eikä sitä, että vaikka vaate on unisex, se olisi nimenomaan maskuliininen vaate, jotta kummatkin voisi sitä käyttää. Kaikki suunnitelmat pohjautuu tutkimuksiini, joita esittelen opinnäytetyössäni. Kuitenkin haluan suunnitella siten, että en käytä vanhoja kaavoja ja malleja joita on jo olemassa, vaan tuon esille omaa näkemystä.

1.1 Tutkimuskysymys

Opinnäytetyöni ydinkysymys on

Kuinka suunnitella zero waste -vaate, joka on unisex?

Alakysymyksiä ovat:

Miten suunnitella värit, kuosi ja muoto miehelle ja naiselle sopivaksi?

Miten Japanin kimono-perinne soveltuu zero wasteen?

Koen, että tutkimukseni avaa ainakin itselleni enemmän zero wasteen maailmaa ja unisex-muotia, sillä yleensä huomioidaan suunnittelussa vain markkinallinen puoli joko miesten tai naisten muodissa. Zero wasteen ideologian tuominen esille yhä enemmän tekstiili- ja vaatetusallalla olisi mahtava juttu. Ympäristöystävällinen muodin tullessa yhä suurempaan suosioon, on myös hyvä muistaa zero wasteen mahdollisuudet.

Kuva 1. Viitekehys.

1.2 Viitekehys

Viitekehysten pääosiot ovat: Kohderyhmä, Zero Waste ideologia, Unisex, Kimono-perinne, sekä Suunnittelu osio, jossa käydään läpi värejä, kuoseja ja muotoa. Viitekehysten tärkein osio on suunnittelu osio, joka on $\frac{1}{3}$ osa opinnäytetyöstä, johon kohderyhmä antaa näkökulman ja unisex ja zero waste pohjan. Voisi sanoa, että viitekehykseni on kuin rakennus, jonka pohjarakennelmat on unisex ja zero waste, kimono-perinne on ikkunat ja kohderyhmä on savupiippu. Pintarakennelmat ja katto ovat minun suunnittelullinen osio.

SUKUPUOLI 2

Tässä kappaleessa tutkimme sukupuolistereotypioita, ja mistä ne muodostuvat. Tärkeimpiä tutkimuskohteita ovat mm. sukupuolille rajatut luonteenpiirteet, ulkonäölliset seikat, roolit, sekä värit ja muodot. Sukupuolten väliset stereotypiat muokkaavat meidän maailmankatsomusta, markkinointia ja sosiaalista käyttäytymistä. Ottaen selville tyypillisimmät seikat, pääsemme kysymyksen äärelle: “Miten määrittelemme mikä on maskuliininen, feminiininen tai sukupuolineutraali?”

2.1 Maskuliinisuus

Sana maskuliinisuus tulee latinan kielen sanasta masculinus, joka tarkoittaa miestä. Miehisuus tarkoittaa piirteitä ja rooleja, joita pidetään tyyppillisenä miehille.(Merriam-Webster 2019.)

Miehisyyden uskotaan tulevan sekä biologisten vaikutteiden, kuin myös sosiaalisten vaikutteiden kautta, esimerkiksi perheen kesken tai töissä.

Miehisyyttä käsitellään eri tavoin eri kulttuureissa, mutta länsimaissa tunnetuimmat piirteet, jotka koetaan miehisinä, ovat voima, rohkeus tai itsevarmuus. Urheilun parissa on opetettu ja melkein päsuositeltavaa olla aggressiivinen, oli sitten kyse katsomossa kannustamisesta, taikka sitten itse pelaamisesta (Urhes 2016).

Maskuliiniseksi väreiksi luonnehditaan sinisen sävyjä, mustaa tai keltaista ja punaista mustaan yhdistettynä. Myös vihreää näkyy paljon esimerkiksi pojille suunnatuissa vaatteissa tai leluissa, mutta ne on silloin usein yhdistetty sinisen kanssa.

Maskuliiniseksi muodoiksi koetaan suorakulmat ja neliöt, niiden suorien linjojen ja raamikkisuuden takia (Smooop). Ne ovat muotoja, jotka näkyvät myös heidän vartalon ja kasvopiirteissä. Länsimaisen miehen ihanne ulkonäöllisesti onkin lihaksikas ja niin sanotusti voimakkaan näköinen (Urhes 2016).

Kuva3.
Miehisuus.

2.2 Feminiinisyy

Feminiinisyy tulee latinan sanasta femina, nainen. Feminiinisyy tarkoittaa piirteitä, jotka yhdistetään yleisesti naiseen. Tällaisia attribuutteja ovat mm. pehmeys, hellyys tai huolehtivuus. (Vocabulary 2019.)

Naisellisuus yhdistetään myös ulkomuodollisiin seikkoihin. Länsimainen naisellisuuden kuvaus on pitkähiuksinen ja kaapevyötäröinen. (Slice.ca 2015.) Lisäksi kasvojen ja vartalon karvoitus olematon. Eri kulttuureissa on eri näkemyksiä tietyistä piirteistä, mutta pääpiirteittäin muodokkuus koetaan naisellisenä kaikkialla.

Pyöreä muoto on naisellinen. Se näkyy naisen vartalon muodossa, siinä, miten se on rakennettu. (Smoop.) Pyöreät elementit esiintyvätkin usein naisille suunnatuissa tuotteissa. Naisellisiksi väreiksi koetaan kaikki punasävyiset, esimerkiksi pinkki sekä violetit.

Jotkin ammatit on myös sukupuolitettu, esimerkiksi lastenhoitajat, sairaanhoitajat, kätilöt ja kauneushoitola työntekijät koetaan naisellisiksi aloiksi, kun taas miehisä aloja ovat poliisit, palomiehet, poliitikot, metsurit ja mekaanikot (Planned Parenthood 2019).

Kuva 4.
Naisellisuus.

2.3 Androgyynisyys

Androgyyni tulee kreikan kielen sanoista aner ja gyny, jotka tarkoittavat miestä ja naista (Kotipetripaavola: Androgyny 2015).

Henkilö, joka kokee itsensä androgyyniksi, ei koe olevansa kummankaan sukupuolen edustaja tai kokee, että hän omistaa kummankin sukupuolen piirteitä ulkonäöllisesti tai luonteeltaan tasavertaisesti. Henkilö voi kokea myös olevansa mies tai nainen eri päivinä. Täten henkilö ei täytä sosiaalisia sukupuoliroolien kriteerejä. Androgyyni voi identifioida joko muunsukupuolisena, sukupuolineutraalina tai genderqueerinä. Nämä identifioinnit tulee esille ilmaistessa esimerkiksi seksuaalista identiteettiään. (Nonbinary wiki 2019.)

Tunnetuimpia androgyyni-ikoneja populaarikulttuurissa on mm. David Bowie, Prince, Brian Molko, Boy George ja Annie Lennox.

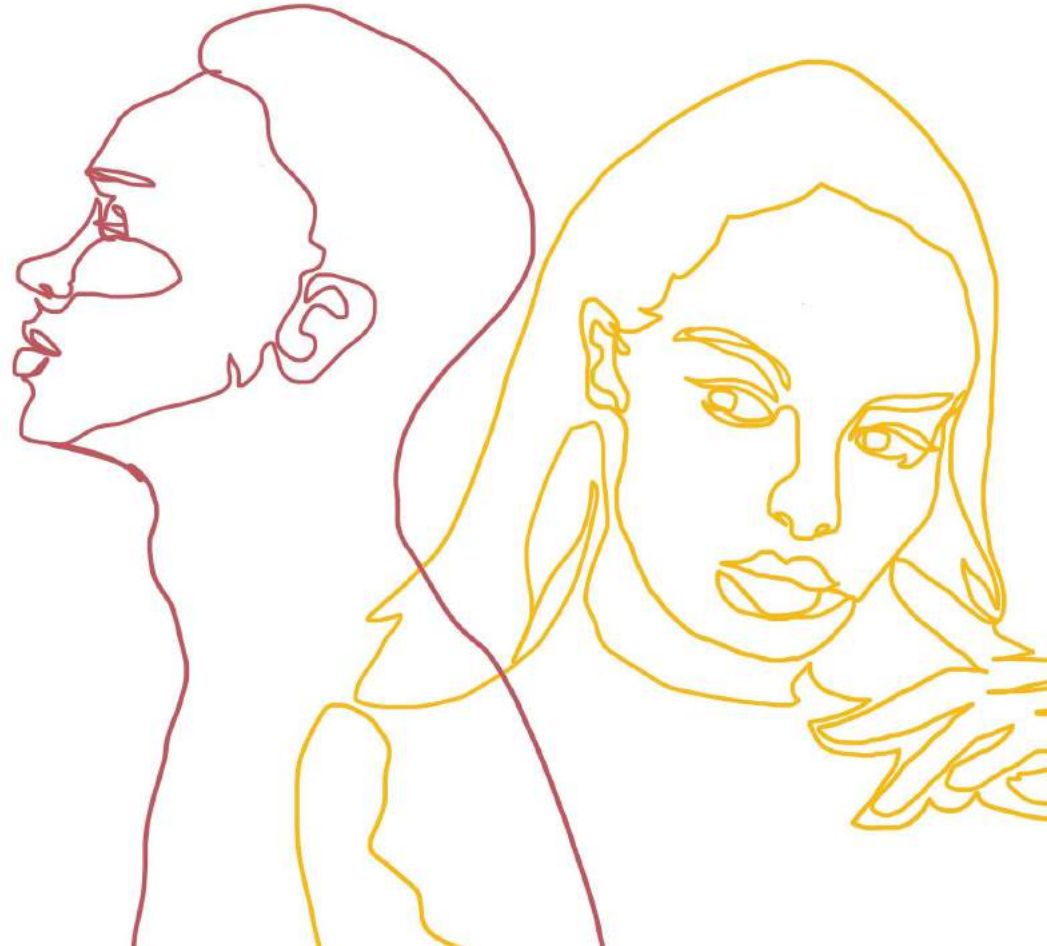

Kuva 5.
Androgyyni.

UNISEX

3

Kappale sisältää unisexin alkukohtia länsimaissa nykypäivään asti, ja katsotaan neljää sukupuolineutraalia vaatemerkkiä ja sitä, miten ne ovat lähteneet toteuttamaan unisex muotia. Lyhyesti käydään läpi myös naisellisuutta miesten pukeutumisessa, ja androgyynisyyttä. Androgyyninen muoti on hieman eri asia, kuin unisex muoti, sillä androgyynisen muodin ideana on ns. sumentaa sukupuoli piirteet, kun taas unisex muoti antaa molemmille sukupuolille mahdollisuuden käyttää samoja vaatteita ilman, että sukupuoli olisi este tai peitettävä piirre.

3.1 Unisexin historia

1960-luvulta alkanut sukupuoliradikalismi otti lähtökohdakseen tasa-arvoisen persoonakehityksen. Yksi tasa-arvon kohteista asettui esteettiselle puolelle, kun lähdettiin suunnittelemaan sukupuolineutraaleja asuja. Unisex-aate vei tasa-arvoajattelun äärimmilleen. Unisex toi siirtymää naiskysymyksistä tasa-arvoajatteluun ja trendi oli suosittu varsinkin hippien, nuorten ja naisten muodostamissa poliittisissa liikkeissä. (Husso & Heiskala 2016, 197.)

Unisex-vaatetus ei tarkoita, että kumpikaan käyttäisi toisillensa suunnattuja vaatteita vaan että sitä ei ole polaroitu kummallekaan, joten se soveltuu molempien vaatekaappiin (Attire: The Guide To Unisex Clothes, 2015).
Vaikka unisex-vaatteet ovat suunnattu molemmille sukupuolille, se voi näyttää helposti maskuliinisena. Unisex on saanut naisten vaatteet maskuliinistumaan, mutta se ei ole tehnyt niistä yhtään vähemmän naisellista, ja tämä on aina ollut aatteen ydin.

Vaikka unisex pienentääkin sukupuolien välisiä eroavaisuuksia, se voi joissakin tapauksissa tehdä jopa päinvastaista. Tällaisia tapauksia on, kun käytetään tiukkoja vaatteita, kuten poolopaitoja, ja pidättäydytään sukupuoli tyypillisissä merkeissä, kuten parroissa, meikeissä tai rintsikoissa, jotka tällöin nousevat esille tyypillistä herkemmin.

(The Atlantic: A Brief History of Unisex Fashion 2015.)

Unisex-trendi tuli tunnetuksi Pariisin muotiviikoilta. Unisex-muotiin lähti useampi designer tuomaa omaa näkemystä, ja näistä yksi oli Pierre Cardin. Unisex-tyyli oli simppelempi, kiiltävä, uusi ja rohkea, eikä niistä saanut historiallista taustaa taikka sukupuoli assosiaatioita. Trendi kuitenkin kuoli kuluttajien keskuudessa nopeasti, mutta jäi vaikuttamaan vaatteiden malleihin ja mainontaan. Mainoskuvissa oli esiintynyt androgynisiä ihmisiä ja designit oli hämääriä sukupuolesta. (The Atlantic: A Brief History of Unisex Fashion 2015.)

1920-luvulla Chanel alkoi tuoda uutta näkemystä naiselliseen muotiin tuoden housut yhdeksi osaksi naisten vaateetusta, vaikka vasta 1970-luvulta lähtien niistä tuli viimein hyväksytyt vaatekappale naisten asuun. 1966 Yves Saint Laurent suunnitteli naisille oman smokin, jota hän kutsui Le Smoking. Puku sai paljon ristiriitaisia mielipiteitä, ja usea ravintola eväsi pukua käyttäviltä naisilta sisäänpääsyn (Who what wear: 5 Facts You Never Knew About YSL's Le Smoking Suit 2015.)

Chanelin innostamana androgynisyys tuli osa muoti teollisuutta. Androgynin ja unisex muodin erona oli, että unisex oli turvallisempi valinta ja sitä mainostettiin usein heteroseksuaalisilla pareilla, kun taas androgynisyys puski sukupuoli rajoja ja malleina oli tyypillisesti androgynisiä henkilöitä.

3.2 Unisex nykypäivänä

Nykypäivänä naiset ovat pääasiallinen ostajaryhmä unisex-vaatteille, vaikka miehet ovat kokeilleet myös heidän vaatteillaan lisäämällä tyyliinsä androgyynisiä elementtejä. Esimerkiksi tunikat, poolopaidat, ja huivit ovat olleet suosittuja. (The Atlantic: A Brief History of Unisex Fashion, 2015.) Tunnetuimpia unisex-vaatekappaleita ovat kuitenkin siniset farkut ja valkoinen t-paita. Nämä aiemmin nähtiin erittäin miehisinä vaatekappaleina, mutta kuitenkin ovat saaneet pysyvän suosion myös naisten keskuudessa.

Viime vuosina unisex on uudelleen noussut esiin, ja esimerkiksi grunge tyylin tullessa muotiin jälleen, poikatyttömäisyydestä tuli hyväksytympää. Tytöt ovat ottaneet mihinnousukengät ja flanellit käyttöön, ja esimerkiksi Kurt Cobain esiintyi sekä keikoilla ja lehtien kansissa kukkamekoissa. Kukkamekkojen lisäksi artisti käytti usein meikkiä, kuten kajaalia. (The Atlantic 2015.) Isommat ketjuliikkeet ovat alkaneet tehdä unisex mallistoja kuluttajille, mutta nämä ovat olleet vielä katsoen maskuliinisia. Julkkikset kuten Jaden Smith ja Ruby Rose testaavat sukupuolirajoja herättäen keskustelua unisex muodista, kuin myös sukupuolesta ja sen stereotyyppiöistä.

Etelä-Koreassa puolestaan on tullut parien keskuudessa muotiin pukeutua yhteensopiiviin vaatteisiin, oli kyse sitten yksittäisistä vaatekappaleista tai kokonaisuudesta. Se on simppelempi tapa näyttää muille olevansa pariskunta, ja samalla lähentää suhdetta. (Koreaboo 2019.)

Kuva 7. Katumuotia.

Kuva 8.
Etelä-Korealainen
pariskunta.

3.3 Androgynisyys vaatteissa

Ensimmäisen maailmansodan jälkeen androgyniset vaatteet ovat olleet ajoittain suuresti pinnalla. Se sai huippunsa noin 1960-1970-lukujen välissä tuodessaan unisex-tyylin suosituksi (Davis 1992, 35). Muodin maailmassa vasta 1980-luvun alussa alettiin puhumaan androgynisyydestä. Androgyninen vaatetus on ideaalinen, jos käyttäjä haluaa poistaa näkyvät sukupuoleen viittaavat elementit. Kuitenkin kun aletaan katsomaan, miten androgynisyyttä on lähdetty tuomaan vaatetukseen, se viittaa enemmän miehempään puoleen kuin naiselliseen. Kun naiset pyrkivät androgyniseen tyyliin, he leikkasivat lyhyen tukan, käyttivät vain miedosti meikkiä, pukivat ylleen miesten puvun ja housut, sekä kravatin. Miehet puolestaan omistautuvat androgynisistä piirteistä vain pidempiin hiuksiin, etnisiin kaulakoruihin ja laukkuihin, kuin myös satunnaisesti korvakoruihin tai kajaaliin. Androgynisesti pukeutuva nainen lähes poikkeuksetta muistuttaa enemmän esiteini-ikäistä poikaa kuin hermafrodiittia, eli täysin sukupuolettomuuteen ei ole onnistuttu (Davis 1992, 37).

3.4 Miehet ja naisellisuus vaatetuksessa

Homoseksuaalit ovat aina olleet muodin edelläkävijöitä sekä miesten että naisten muodissa (Dyer 2002,63). He muodostavat oman kulttuurin, josta monet tyyliuuntaukset ovat saaneet lähtönsä yksi näistä on Peacock Revolution. Carnaby Street oli 1960-luvulla täynnä pieniä homo vaateliikkeitä, jotka saivat aikaan Peacock Revolutionin alun, tuomalla värikkäitä vaatteita erilaisin kuvioin, joista suosituimpia olivat kukkakuviot. Tämä oli käännekohta miesten vaateen historiassa. Se antoi mahdollisuuden löytää uudelleen ujostelemattoman tyylin, jota nähtiin jo 1700- ja 1800- luvuilla, kun sekä miesten että naisten vaatteiden kuului näyttää statusta ja eleganttia. (Davis,1992, 35)

Miesten vaatetuksen feminiinistäminen ei tarkoittanut miesten pukeutumista naisten vaatteisiin, vaan mahdollisuutta kirkkaisiin tai pastelli väreihin ja koristeellisempaa pukeutumista (Dryer 2002,65). 1984-luvulla Jean-Paul Gaultier esitteli miesten mallistossaan sarongeja ja hamehousuja. aiheuttaen hämmennystä ostajissa. Gaultierin tarkoitus ei kuitenkaan ollut naisellistaa miehiä. Hän kommentoi hämmennystä sanoen, että miehet pysyisivät miehisinä ja naiset naisellisinä, mutta he voivat jakaa vaatekaapin sisällön, pukien vaatteet eri tavalla. (Davis 1992, 34-35.)

3.5 Unisex suunnittelijoiden benchmarkkaus

Tutkin muutamia suunnittelijoita ja vaatemerkkejä jotka ovat erikoistuneet unisex-muotiin. Jotta saisin omiin suunnitelmiini täysivaltaisen kuvan unisexin piirteistä, päätin katsoa miten muut alantekijät ovat lähteneet toteuttamaan näkemystään aiheesta. Tutkiessani tekijöitä katsoin värejä, malleja ja kuoseja, sekä millaisen vaikutelman vaatteet antavat.

Kuva 9. Vaquera.

3.5.1 Vaquera

Malleina toimii hyvin androgyniset mallit, ja vaatteet on suunniteltu niin, että niillä ei ole tiettyä sukupuolta. Samat materiaalit ja kuosit löytyvät molempien sukupuolten päältä, ja vaatteiden mallit sisältää mm. kauluspaitoja, röyhelöitä, löysiä isoja housuja, mekkoja ja liivejä. Merkki leikittelee unisexin mahdollisuuksilla yhdistellen erilaisia tyylejä, värejä ja materiaaleja. Kuoseina toimii esim. raidat, ruudut, kasviaiheiset kuosit ja erilaiset painoprintit paidoissa. Merkin vaatteet ovat leikkimielisiä, ja unisex huokuu suunnittelussa.

3.5.2 S.P.Badu

Merkki ei itsessään tuo kovin naisellista kuvaa, useampien sesonkien mallit ovat olleet tyyppillisesti miesmäisiä takkien ja housujen kera, ja mikäli mallistosta löytyi mekkoja tai hameita, ei miesmallit niitä esitellyt vaan naiset. Naisellisia piirteitä löytyi hieman yhdistettynä malleihin, paidan helman pituudella tai koristeellisilla ratkaisuilla esimerkiksi. Värit ovat neutraaleja, paljon valkoista, mustaa ja harmaata. Silloin tällöin löytyy munakoison värisiä, kirkkaita punaisia, hiekan tai oliivinvihreitä asuja. Kuoseja oli hyvin vähän, ja mallistot painottuivatkin yksivärisen skaalaan. Malliston imagosta tulee mieleen sporttisuus, katu-uskottavuus ja rento tyylikkyys.

Kuva 11. Mattiussi.

3.5.3 Alexandre Mattiussi

Alexandre Mattiussi suunnittelee vaatteita Ami nimiselle vaatemerkillle. Ami on painottunut miesten vaatteisiin, mutta naiset alkoivat käyttämään heidän vaatteita, joten heistä tuli yksi kokonaisuus Amin suunnitteluun. Tällä hetkellä Ami tarjoaa miehille vaatteita ja asusteita, mutta naisille on tehty oma kategoria: Menswear for women. Mallisto on suunniteltu miesten muoti mielessä, mutta muokattu naisten vartalolle sopiviksi.

Kuosi-maailmana on tyypilliset yksiväriset sekä raidat ja ruudut, muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta. Heidän kesän mallistosta löytyy laajasti eri neutraaleja värejä, kuin myös vaaleansinistä, vihreää, punaista ja keltaista. Vaatteet ovat rentoja ja tuovat mieleen reissut puistoon tai vaikka museoon. Ne ovat klassisen kauniita ja sopivat tyyliään miehille ja naisille. Samoja vaatteita näkee juurikin molempien päällä, eikä värejä ns. sukupuoliuteta, vaan myös miehillä toimii hento roosansävy.

3.5.4 Ludovic de Saint Sernin

Ludovic de Saint Sernin on suunnittelija joka on painottunut miesten vaatteisiin.

Tutkiessani Serninin instagram sivuja, huomaa miten eri tavalla Sernin on lähtenyt liikkeelle kuin Mattiussi. Hän ei katso sukupuolta kun suunnittelee, vaan tuo vaatteisiin kaikkea, mitä kuvittelemme kuuluvan tyypillisesti naisten vaatteisiin; läpikuultavuutta, paljasta pintaa, lyhennettyjä paidan helmoja, mekkoja, timantteja, pikkutoppeja, shortseja ja kiiltävää kangasta. Malleina vaatteille on lähinnä miehet, mutta naisia löytyy myös.

Mallit ovat kauniita ja hieman androgyynisiä. Kuoseja vaatteissa ei juurikaan ole, ja värimaailma pysyy musta,vaaleat ja pastellin sävyissä.

Kuva 12. de Saint Sernin.

3.5.5 Form Of Interest.

Merkki on ehkä kuluttajalle tavoiteltavin näistä listauksista sen hintahaarukan vuoksi. Merkki on hyvin unisex, ja kuvittelin pääasiallisen käyttäjäkunnan olevan nuoret ja nuoret aikuiset sen leikkimielisen ja ns. hipsterimäisen olemuksen takia. Vaatteet ovat arkikäyttöön soveltuvia, t-paitoja, collegeita ja löysii epäsymmetrisiä over-size paitoja. Kuviot ovat joko tekstiprinttiä, piirrustustyyliisiä tai graafista pintaa. Tuotemerkki on saksalainen, mutta näkisin vaatteet myös skandinaavisen henkilön yllä. Vaatteet ovat yksilöllisiä ja käsintehtyjä, ja merkki on massaproduktiota vastaan. Malleina toimii nuoret androgyyniset miehet ja naiset. Suurin osa vaatteista ovat mustavalkoisia tai joko mustia tai valkoisia, mutta joukosta löytyy myös tummaa sinistä, harmaanviolettiä ja punaista.

Kuva 13. Form of Interest A.

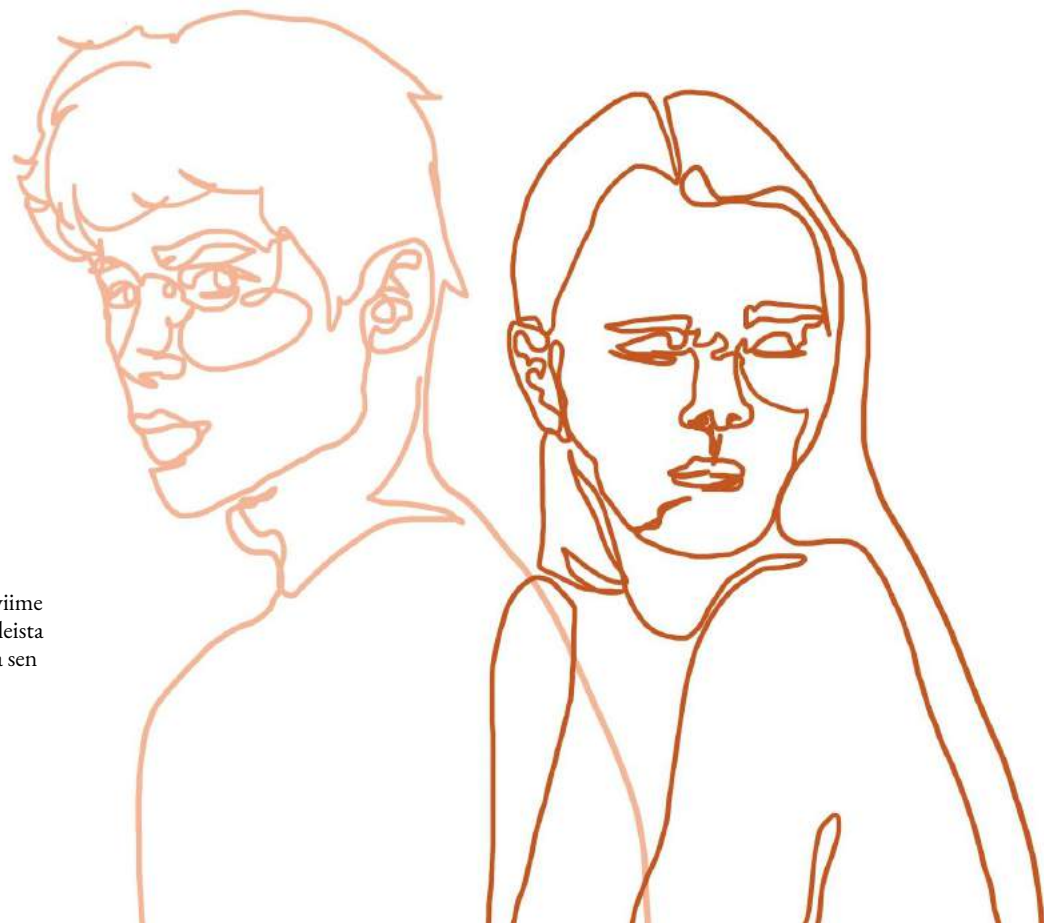
Kuva 14.
Form of
Interest B.

ZERO WASTE

4

Zero waste -ideologia on ollut käytännössä jo pitkän aikaa, mutta se on tunnistettu vasta viime vuosikymmeninä. Se on ilmiö joka näkyy myös vaateuksessa, ja yksi tunnetuimmista malleista joka kuuluu tähän ideologiaan on kimono. Tämän kappaleen sisältö kiteytyy kimoonon ja sen historiaan, zero waste -muotiin, ja miten kimono ja zero waste ovat kytköksissä toisiinsa.

4.1 Kimono-perinne

Kimono on yleisesti T-muotoon käsin ommeltu vaate. Kimono tehdään neljästä kangaspalasta, jotka saadaan yhdestä isosta kankaasta, jota kutsutaan taniksi. Kaksi näistä kappaleista on tarkoitettu hihoiksi ja kaksi kehoa peittämään. Kimonot tehdään aina samaan kokoon, ja muokataan myöhemmin kantajan koon mukaiseksi. Tyypillinen kimono on nilkkapituinen ja siinä on leveät hihat. Se sidotaan kiinni leveällä obi-vyöllä selkään. Kimono puetaan aina vasenpuoli oikean puole päälle asetettuna. (Berg Encyclopedia of World Dress and Fashion 2010, 345.)

Kimonon kankaat tehtiin käsin, kuten myös niiden kuvioinnit. Yleisimmät materiaalit olivat hamppu ja silkki, vaikka ennen materiaaleina on toiminut myös esimerkiksi banaani ja mulperipuu. Silkki on suosituin materiaaleista, sillä se oli kevyt, mutta piti kylmyyden poissa ja kesällä pysyi viileänä. (Berg Encyclopedia of World Dress and Fashion 2010, 345.) Nykyisin kimonoja tehdään myös synteettisistä materiaaleista, mutta ne on suosittuja lähinnä turistien keskuudessa.

Koska kimonoita on useita eri malleja erilaisiin tilaisuuksiin, on käyttäjän otettava huomioon kriteerit jotka niissä on. Esimerkki kriteereitä on tilaisuudet ja niiden niin sanottu arvoasteikko, ikä, sukupuoli ja siviilisäät.

Naimattomat nuoret naiset käyttävät erilaisissa tilaisuuksissa Furisodea, kimonoa, jossa on pitkät hihat ja kertoo sinun olevan sinkku vapailla markkinoilla. Pitkät hihat nähtiin apukeinona flirttailuun, koska niitä heiluttelemalla pystyttiin saamaan nuorten miesten huomio (Dobson 2004.)

Morsiamet käyttävät uchikakea. Se on useimmiten valkoinen tai punapohjainen erilaisin kuvioin. Uchikake toimii eräänlaisena takkina alla olevalle valkoiselle kimonolle. (Berg Encyclopedia of World Dress and Fashion)

Miehillä on vähemmän malleja kuin naisilla, ja useimmiten heille tarkoitetut on yksivärisiä tummia ja simppeleitä malleja. Yksi yleinen miesten kimono malli on hapi takki. Sitä käyttävät usein kauppiat ja työläiset. Hapi takkien selässä on symboli joka kertoo joko heidän suvusta tai organisaatiosta johon kuuluvat. Sekä miehet että naiset käyttivät kylmillä tai kosteilla keleillä takkia jota sanotaan haoriksi. Musta taftimainen silkki haori kuului yleisimmin miesten vaatteisiin. (Wonderland Japan Wattention 2019.)

Kimonoilla oli helppoa kommunikoida statuksestaan tai luonteenpiirteistään kuvioin. Yleisiä aiheita ovat luontoaiheiset kuosit, kuten kukat, vesi, puut, lehdet ja linnut. Eri vuodenaajat innoitti erilaisiin aiheisiin, keväisin käytetään paljon kirsikankukkia, ja kesällä vesiaiheiset kimonot olivat suosittuja. Syksyn tullen vaahteranlehdet ja talvella esimerkiksi bambut tai kameliat. Lisäksi kuvioinnin sijainnin avulla pystyttiin tuomaan artistista kannanottoa.

Kuviot ei olleet ainut tapa kommunikoida, vaan värit olivat myös yksi keino. Oletettiin,että kankaat saivat kasvien ominaisuudet itseensä niillä värjäymällä. Kuten esimerkiksi parantavat puolet ja värien symboloimat ominaisuudet. (My modern net 2017.)

Kuva 16.
Nuoret
Geishat.

4.2 Kimonon historiaa

Kimono on tunnetuin vaatekappale joka on tuotu Japanista maailmalle. Alkuperäinen malli on sanottu tulevan Japaniin Kiinan kautta. Tämä malli on ollut, kuten kimono, helppo ja mukava vaatekappale joka sopivat kaikille huolimatta käyttäjän koosta, taikka vartalon muodosta, sen suorista leikkauksista johtuen. Tämä vaate oli nykypäivän kimonon muokkautumisen alkukohta. (Berg Encyclopedia of World Dress and Fashion 2010, 345)

Japani oli heidän historian alkupuolella ottanut vaikutteita Kiinan hierarkian väreistä johtajille, kuin myös vaatteen muodossa. Nara kaudella 8710-794) Japani katkaisee Kiinan kontaktit, ja tästä alkoi Japanilaisen tyylin muodostuminen (Dobson 2004.)

Heian kausi (794-1185). Tällä aikakaudella suurin osa Japanin kansasta käyttivät vaatetta jota sanottiin Kosodeksi. Kosode on kimonon kaltainen, mutta kuten sen käännös “pienet hihat”, vaatteissa tosiaan oli pienemmät hihat ja sen hihansuu oli pienennetty. Kosode oli lisäksi löysempi mallinen kuin tyyppillinen kimono. Yleisesti kosodea käytettiin sekä alusvaatteena kuin päällysvaatteena, mutta hienommat naiset käyttivät silkistä kosodea mieluusti alusvaatteena. Kosode oli kaiken ikäisille huolimatta käyttäjän sukupuolesta taikka sosiaalisesta statuksesta. Niinpä erottuakseen joukosta ihmiset kustomoivat kimonoitaan erilaisin kankain, kuvioin ja symbolein tuoden niihin erilaisia merkityksiä.(My Modern Met 2017.)

1603-1868 oli Edo kausi. Tällä ajanjaksolla kosode alkoi muokkautua kimonoksi jonka tunnumme tänä päivänä. Hihat muokkaantuivat pidemmiksi ja obin koko kasvoi leveyttä tuoden myös paljon erilaisia tapoja sitoa se. Kimonolla on pieniä muutoksia edellisiin malleihin, mutta perusidea on sama: kommunikoidakseen ja näyttääkseen visuaalisesti henkilöstä muille. Varsinkin tähän aikaan statuksella oli väliä, ja asemaa kuvattiin juurikin vaatteiden avulla.

Kimono syrjäytyi Meijin aikakautena vuosina 1868-1912, tuoden joka päiväiseksi asuksi yukatan taikka länsimaalaiset vaatteet. 1920- ja 1930-lukujen vaihteessa poliisit, raitiovaununkuljettajat, armeija ja opettajat vaihtoivat työskentely asunsa länsimaalisiin vaatteisiin, kuten myös koulupojat kun taas koulutyöt saivat koulupuvuiksi merimies uniformut. 1940-luvulle tullessa kansallispuvuksi vaihtoi Kokumin-fuku, joka oli saanut inspiraationsa euroopan miesten pukeutumisesta. (Kyoto Kimono Renta 2019). Tänä päivänä yleinen oleskeluasuna toimii indigonsininen yukata, jota miehet ja naiset molemmat voivat käyttää (Dobson 20014).

A background image of a textile factory with rows of large spools of thread on a machine.

WHAT THEN IS

ZEROWASTE FASHION?

It probably sounds self explanatory right?

Zero = no quantity or number; nought; the figure 0

Waste = (of a material, substance, or by-product)
eliminated or discarded as no longer useful or required
after the completion of a process.

(DIRECT TRANSLATION)

Zerowaste fashion therefore is the process of discarding
nothing in the creation of fashion.

(MY TRANSLATION)

4.3 Zero waste -muoti

Zero waste on ajattelutapa, jolla pyritään vähentämään jätettä tai poissulkemaan jätteen tuottaminen kokonaan. Ajattelutapa suosii kompostointia, kierrätystä, karsimista, uudelleen käyttöä ja kieltäytymistä uusista tuotteista. No miten se sitten liittyy muotiin?

Zero waste -muoti ei ole mikään uusi ilmiö, vaan alkanut jo siitä lähtien, kun vartaloa alettiin peittämään erilaisin materiaalein. Kaikki me varmasti muistamme antiikin kreikan patsaat joiden päällä nähtiin tooga, kangas, joka on kiedottu vartalon ylle. Tämä on vain yksi esimerkki zero waste -vaatetuksesta. Zero waste -aate on monipuolinen käsite, sillä se voi jopa tiedostamatta käsittää sisälleen mm. neulomisen, virkkaamisen ja kutomisen, mikäli käytät kierrätettyjä materiaaleja. Myös omien vaatteiden parsiminen tai paikkaus on zero waste -aatteiden mukaista.

Zero Waste -vaatteita tehdään yleisesti kahdella eri tavalla. Ensimmäinen tapa on olla leikkaamatta kangasta ollenkaan, täten vaatteen muokkautuminen tehdään mannekiinin päällä, laittaen kangas haluttuun muotoon, ja ommellen nämä saumat, laskokset tai kerrokset kiinni. Toinen tapa on tehdä kaava vaatteeseen, joka hyötykäyttää kaikki osat. Kimono on jälkimmäisen vaihtoehdon mukainen. Nykyään näkee useita suunnittelijoita, jotka ovat lähteneet toteuttamaan tätä menetelmää niinsanotulla palapeli kaavoin. Kankaasta tehdään useita erilaisia palasia jotka ommeltaessa yhteen tekee kiinnostavan vaatteen. (The New York Times 2010)

Rissanen ja McQuillan kertoo, että zero waste muotisuunnittelussa on viisi eri kriteeria; esteettisyys, istuvuus, hinta, kangasjätteen määrä ja konteksti. Vaatejätteen eliminoinin ei ikinä pitäisi olla syy istuvuuden tai esteettisyyden puuttumiselle, eikä sen pitäisi lisätä ns. ylimääräistä hintaa tuotantoon liian monimutkaisten kaavojen takia. Zero waste pitäisi ratkaista useampaa eettistä kysymystä yhtä aikaa, esimerkiksi tuotannosta ja ympäristöystävällisyydestä, eikä keskittyä yhteen tiettyyn. Kokonaisuus tuotannosta kuluttajalle on tärkeä. (Rissanen & McQuillan 2016, 87.)

A FEW NUMBERS

**400
BILLION**

The number of square meters of fabric
being produced per year

15%

The percentage of fabric discarded during
the cutting process

**60
BILLION**

The number of square meters of fabric
being wasted per year

HOW MUCH IS THAT?

**SWITZERLAND
+
WALES**

Say what?

Yep. You could lay out
that 60 billion square
meters of wasted fabric
and keep both
Switzerland and Wales
toasty and warm.

2012 vuonna tehdyssä taulukossa ennustettiin, että vuonna 2015 maailmalla tuotettaisiin vaatetus kangasta noin 400 miljardia neliometriä joista 60 miljardia menisi täysin hukkaan. Tämä tarkoittaa, että vaatetta valmistaessa ja leikatessa noin 15 % on hukkaa (Gugnami & Mishra, 2012). Se on hurja määrä kun miettii miten paljon raaka-aineita ja työvoimaa siihen on kulutettu. Zero waste -muoti pyrkii, että vaatetta valmistaessa ei tulisi kangasjätettä, tai sitä olisi erittäin vähän. Osa suunnittelijoista teettää jäljelle jäämästä kankaasta mm. asusteita, mutta usein jätte heitetään menemään, sillä se on halvempaa (The Creative Curation).

Kuva 18. Kangasjäte lukemia.

4.4 Zero waste ja kimono

Luodessa vaatetta joka istuu monelle, jota jotkut sanovat one-size-fits-all-vaatteeksi, on hyvä ottaa huomioon, että tämä antaa rajoitteita vaateen muotoon. One-size vaatteet ovat löysiä, säädettävissä olevia ja kiedottavia. (Rissanen & McQuillan 2016, 160.) Näitä kaikkia ominaisuuksia on kimonoissa.

Kuten jo kappaleessa, Kimono-perinne, kerroin, että kimonot tehdään yleisesti aina tiettyyn kokoon, joka muokataan käyttäjän vartalon ja koon mukaan sopivaksi. Kangasta pyritään olemaan leikkaamatta enempää kuin on tarve, sillä kimonoiden hinta on suuri ja niitä pidetään taiteena jota pitää säilyttää huolella. Nämä ovat syitä miksi kimonoa pidetään erittäin zero waste -vaatteena. Sitä tehdessä kangasjätteen määrä on olematon tai hyvin vähäinen, sitä pystyy useampi käyttämään, sekä kangas on kestävä. Mikäli kimoonon tulee reikiä kulutuksessa, ne korjataan huolellisesti tai paikataan toisella kankaalla. Tällainen tekniikka on tunnettu borona, ja tikkkaus tehdään sashiko tikkauksella (Heddels, 2015). Tikkaukset ja paikkaukset ovat hyvin yleisiä, ja tilkkutyöt ovatkin tunnetusti erittäin japanilainen harrastus.

Eli kimono soveltaa ainakin uudelleen käyttämistä ja se tuotetaan niin, että vaate on kestävä, eikä tuota jätettä. Koska kimonoiden valmistaminen vei aikaa, ja ne olivat erittäin kalliita, kimonot periytyivät joko suvun kesken, tai geishatalon asukkaiden välillä. Näin myös kierrättäminen, käy toteen kimonoissa.

Kuva 19.
Boro paikkaus
sashiko
tikkauksin
farkuissa.

SUUNNITTELU

5

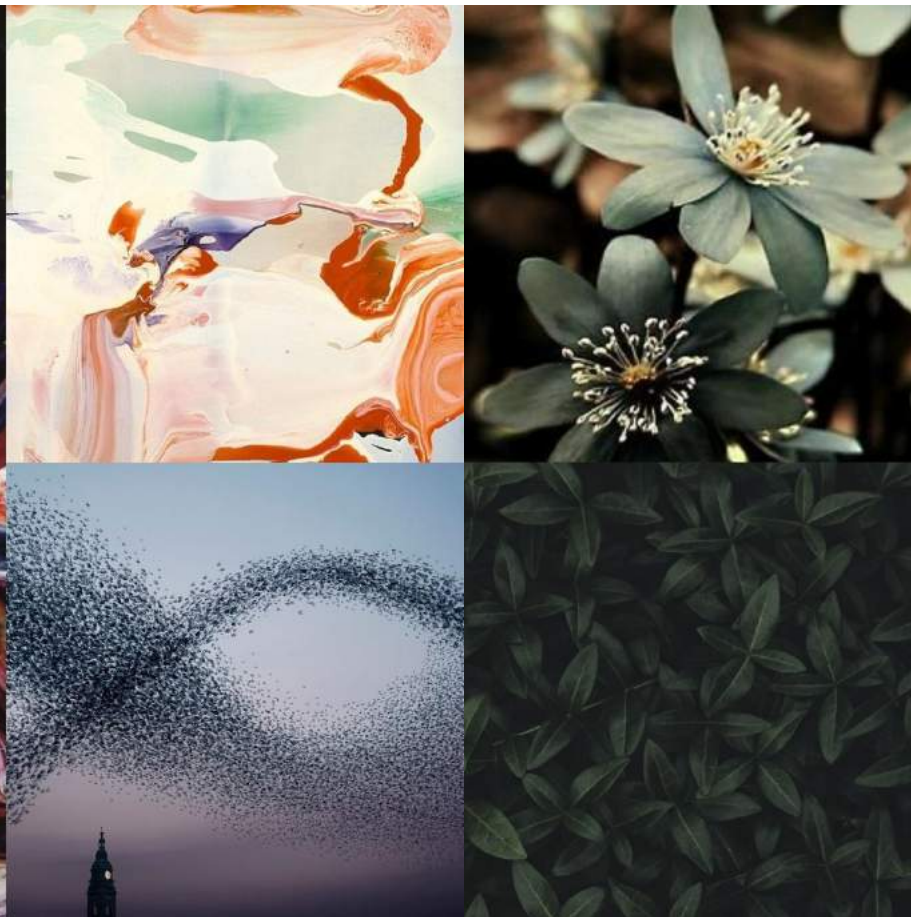
Tässä kappaleessa esittelen suunnitelmiani, pohdin värejä ja kuoseja ja kokoan kohderyhmän tulokset laatimastani kyselystä. Lopulta valitsen kohderyhmän tulosten kautta mallin ja kolme kuosia. Yhden kuoseista valitsen jatkoa varten digiprintattavaksi ja toteutettavaksi.

5.1 Suunnittelun alku

Aloittaessani suunnittelemaan kuoseja tiesin, että haluan tehdä hyvin pintamaista jälkeä, jotta yhdistäessä kimonon kappaleita ei tulisi ongelmia kohdistamisen kanssa. Inspiraationani toimi luonto, kuin myös hyvin graafiset maalimaiset viivat ja pinnat. Koin, että näitä teemoja käyttäen saan tuotua japanilaisen kimonon perinteitä mukaan yksinkertaisella tavalla, kuitenkin antaen oman ilmeen. Graafiset pinnat koen sopiviksi molemmille sukupuolille, ja kasvit ja kukat, vaikkakin yhdistetään naisellisuuteen, tuovat rauhallista ilmettä, ja tuo luonnon lähelle. Halusin kuosien olevan huolettomia, ei liian huoliteltuja, jotta kimonon ilme olisi hauska ja kotoisa, sillä kyseessä on arkivaate eikä niinkään juhlaan. Päädyin tekemään kolme eri teemaista moodboardia. Ensimmäinen teema oli kasvit, toinen maalipinnat ja kolmas “liikkuvat pinnat”. Näiden teemojen alle tein muutamia erilaisia kuoseja, ottaen samalla huomioon minkä tyyllisiä kuoseja miesten, naisten sekä unisex vaatteissa on. Tutkimusten perusteella klassiset kuviot ovat edelleen yleisin ja suosituin vaihtoehto, mutta halusin, että tuon omaa kuosimaailmaani esille.

Unisex-muoti toi esille, kuinka yksinkertainen se on väreiltään yleisesti. Mustavalkoinen ja pelkistetyt perusvärit tai murrettum tummat värit näkyivät eniten pinnalla. Kuitenkin värikoodaamista sukupuoleihin, koin että siniset värit ja vihreät olisivat hyviä vaihtoehtoja jotka sopisivat molemmille. Harmahtavat sävyt kuitenkin olisi riskittömin vaihtoehto.

Kuva 22.

Moodboard 1.

5.2

Moodboardit

Kasvit

Moodboardin ideointi lähti, kun halusin tehdä kuoseja, jotka olisivat luonnon inspiroimia, tuoden maanläheisyyttä kaupunki elämiseen. Koin, että lehdet olisivat maskuliinisempi osa kasvikuoseja, kun taas kukat olisivat naisellinen puoli. Näiden elementtien yhdistäminen on luontevaa, eikä tuo suurta kontrastia kuoseihin. Värimaailmaksi olin ajatellut violetin, mustan, harmaan ja valkoisen sävyt. Ne ovat neutraaleja ja violetti antaa hieman erilaisen filiksien, kuin klassinen vihreä.

Kuva 23.
Moodboard 2.

Maalipinnat

Maalipinnat moodboard on mielestäni leikkisä, vauhdikas ja eläväinen. Erilaiset viivat ja jäljet kietoutuvat keskenään luoden pyörteilevän kuosin. Maalit ovat aina ollut inspiraation kohde muokkautumisensa johdosta, kuin myös sen tuomista mahdollisuuksista pinnan rakennukseen. Värimaailmaa en hirveästi lähtenyt rajaamaan, vaan otin vihreän, violetin ja sinisen eri sävyt käyttöön. Kaikki nämä ovat riippuen sävystä sukupuolineutraaleja, joten koin niiden olevan hyvä valinta.

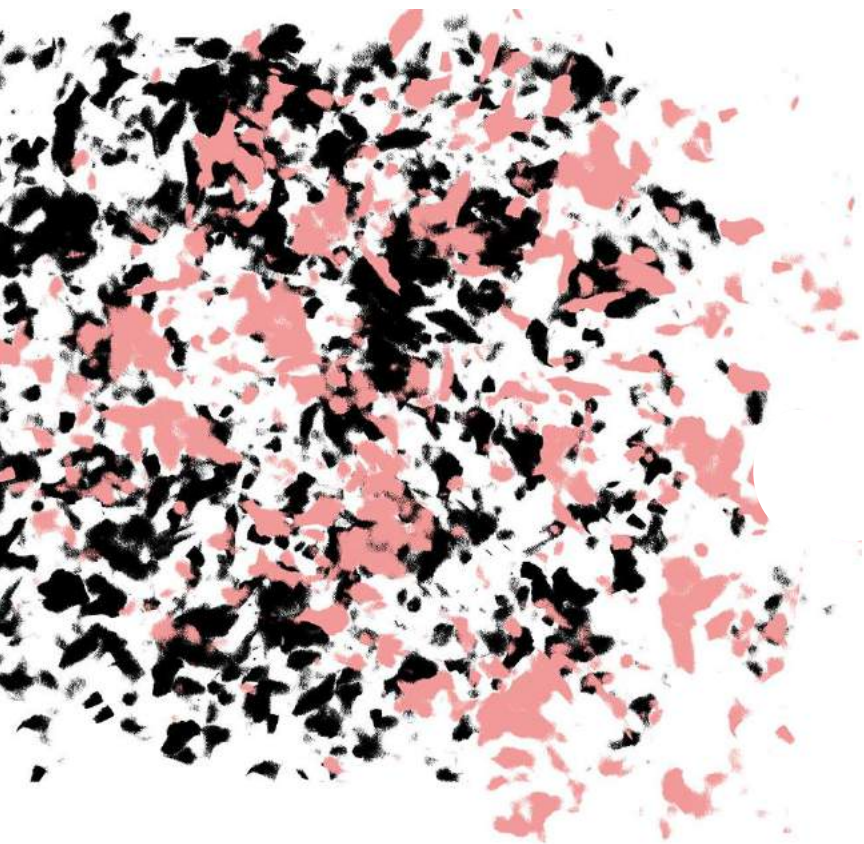

Kuva 24.
Moodboard 3.

Liikkuvat pinnat

Inspiroiduin pinnasta, joka syntyy pienestä elementistä joka tummuu niiden olevan tiheämmin ja vaalenee laajetessa. Se, miten erilainen liike siitä syntyy on kiehtovaa. Tällaisia ilmiöitä on esim. lintuparvien lentäessä pyörteilevästi eri suuntiin. Koin, että värit eivät ole välttämätön, sillä liike tuo itsessään kiehtovuutta, mutta kuosi toimisi myös värillisenä.

Kuva 25. Värit.

5.3 Värit

Ideana olisi saada mahdollisimman monelle sopiva vaate, täten värit ovat siis keskeinen osa suunnittelua. Suunnittelussa otan huomioon sukupuolen, ja mitkä värit siihen yhdistetään, mutta käyn myös nopeasti läpi ihonväriä ja sitä, miten sovellan värit niin, että värit sopisivat useammalle ja, että ne sopisivat ympäri vuoden.

5.3.1 Värit ja sukupuolikoodaus

Jo lapsesta asti meille on opetettu, että tietyt värit ovat tietylle sukupuolelle suunnattu. Tämä iskostuu meille alitajuntaisesti, ja pysyy meillä mielessä aikuisenakin (Supermoney: Gender Marketing: How Brands Use the Power of Colours To Persuade You 2019).

Olemme omaksuneet vaaleanpunaisen tytöille ja sinisen pojille, mutta värit miellettiin päinvastaisesti ennen vuotta 1918. Vaaleanpunaista pidettiin vahvana, jyrkänä värinä ja siksi se oli pojille sopiva väri. Sininen puolestaan oli hento ja siro, attribuutteja jotka yhdistettiin myös tyttöihin.

(Encyclopedia: Gender, Dress and Fashion 2005)

Yksi syy miksi värien koodaus vaihtui, on lieneen säätyjako, joka ilmeni Euroopassa. Esikoispoika oli oikeutettu vanhempiensa ylimpään arvonimeen, eli siniverisyys periytyi pojille. Punainen tai oikeastaan pinkki puolestaan kuvasti esiastetta sukukypsyttä kuvaavalle punaiselle, ja siksi miellettiin sopivaksi tyttölapsille. Värien sukupuolijaottelu näkyy myös neuvoloissa lasten neuvolakorteissa. (Huttunen 2005, 116)

Pinkit ja violetit mielletään tyttöjen sävyinä, ja siniset ja vihreät poikien. Katsoessa tytöille suunnattuja tuotteita, useimmat niistä on pastellin sävyisiä tai punertavia. Poikien tuotteet ovat graafisempia, kirkkailla väreillä varustettuja. Miesten tuotteissa huomaa sinisiä, punaista ja mustaa, naisten tuotteissa pinkki on yleisin, mutta myös vaaleansinistä ja violetin sävyjä näkyy paljon. (Supermoney: Gender Marketing: How Brands Use the Power of Colors To Persuade You 2019)

Väri on ensimmäinen asia joka huomataan ja se tuo alitajuntaan mielenyhtymiä jotka voivat olla esimerkiksi kulttuurisia tai sosiaalisia yhtymiä. Tällaisia on esimerkiksi, kun puhutaan värien symboliikasta, valkoinen väri länsimaaisessa kulttuurissa kuvastaa viattomuutta, kuin taas kiinalaiset uskovat sen olevan kuoleman ja surun väri.

Värit kertovat paljon ihmisestä ja sillä on helppo viestiä toisille, siksi ihminen yleensä tiedostamattomasti esimerkiksi vaateostoksilla noteeraa mitä väri voi toisille viestiä. (Huttunen 2005,41-41.)

Jotkut värit yhdistetään sukupuoleen helpommin kuin toiset, mutta eri tilanteesta esimerkiksi miehiset värit voidaan kokea neutraaleina tai naisellisina, riippuen värin sävystä:

Vaaleansininen on niin sanottu virallinen poikavauvojen väri, mutta lämpimämmän sävyiset siniset voidaan kokea naisellisina. Perussininen ja tummatsiniset on puolestaan maskuliinisia ja turkoosit on neutraaleja.

Vihreän sävyt kaikki sukupuolineutraaleja ja sopii molemmille, mutta kylmiä vihreitä näkee usein poikien vaatteissa.

Punainen on varsinaisista väreistä ensimmäinen johon lapsi reagoi (Huttunen 2005, 23) ja siksi sitä pidetään neutraalina. Muut punaisen sävyt pääpiirteittäin pidetään naisellisina.

Valkoinen, musta ja harmaa ovat kaikki neutraaleja, kuin myös ruskean eri sävyt.

Oranssit ja keltaiset ovat neutraaleja mutta vaaleita sävyjä mielletään naisellisiksi. (Behr: Unisex colour schemes 2012)

5.3.2 Naiset ja värit pukeutumisessa

Naisten pukeutumiseen on annettu mielettömän suuret määrät mahdollisuuksia. Nykypäivänä voi käyttää lähes mitä väriä tahansa yhdistäen sen mihin vain. Tämä pätee varsinkin värien kanssa, vaikka erilaisia neuvoja värien ja kuosien yhdistelyyn löytyy lähes jokaisesta naisen muotilehdestä. Telegraphin muoti osiolta löytyi seuraavat:

Monokromaattiset värit, kaksi väriä jotka ovat asteen erisävyiset antavat kiinnostavan, mutta helpon yhdistelmän.

Vastavärit toimivat toistensa kanssa vaikka yleisesti ajateltaisiin niiden tekevän suuren kontrastin.

Neutraalit värit toimivat mikäli pyrit hienostuneeseen tonaaliseen ilmeeseen. Neutraaleja värejä ovat esimerkiksi harmaat, mustat, kerman ja ruskean sävyt.

Välivärit, eli väriympyrässä olevat kolme väriä jotka ovat yhtä kaukana toisistaan mm. pinkit, vihreät ja oranssit.

Analogiset värit, eli kolme vierekkäistä väriä väriympyrässä, toimivat yhdessä, koska ne sekoittuvat toistensa kanssa luontevasti. Poikkeuksena on kun yhdistetään analogisia värejä jotka ovat eri lämpöiset. Esimerkiksi kannattaa välttää lämpimää punaista kylmän vaaleanpunaisen kanssa yhdistämistä. Eri lämpöiset sävyt yhdistettynä antaa epätasapainoisen ilmeen. (Telegraph 2017)

5.3.3 Miehet ja värit pukeutumisessa

Miesten vaatetuksessa pitää pyrkiä tasapainoiseen väriskaalaan. Yleiset kohdat ovat puvun, paidan ja asusteiden kokonaisuus. Tumma puku ja valkoinen paita antaa asusteille mahdollisuuden vaihtuviin kuvioihin ja väreihin, mikä antaa tyylikkään ilmeen.

Sininen puku tai paita ovat tyyppillisiä ja antavat nuorekkaan ilmeen. Hyvät värit rinnastaa sinisiin yläosiin ovat esimerkiksi ruskeat ja oranssit, ne antaa mieluisan kontrastin.

Värikkäät vaatteet ja kuvioinnit toimivat mikäli ne on yhdistettyinä samansävyisten kanssa. Mikäli värejä ja kontrasteja on liikaa, voi kokonaisuus olla sekava. (Real men real style 2019.)

5.3.4 Ihonvärit ja värit

WINTER
clear deep cool

- skin Cool or olive undertones. High contrast between skin, hair and eyes or a deep overall colouring.
- hair Ashy mid-brown or dark brown to black. Cool undertones.
- eyes Mid-brown to black-brown, grey-blue, clear blue, cool green.

Jotkin värit sopivat tiettyihin ihonväreihin paremmin kuin toiset. Tämä johtuu siitä, mikä on ihonsävyn taivava väri. Esimerkiksi vaaleaihoinen, jolla on kylmä pohjasävy näyttää oletettavasti parhaimmalta esimerkiksi hennossa vaaleanpunaisessa tai näyttävässä viininpunaisessa.

Kuitenkin, kun halutaan pyrkiä väreihin jotka sopisivat useammalle, on pyrittävä rajaamaan värejä, jotka näyttävät hyvältä riippumatta henkilön ihonväristä. Harmaat, mustat ja valkoiset ovat kaikki helppoja niiden mukautuvuuden johdosta. Tosin niissäkin on pieniä sävyheittoja, jotka sopivat parhaiten useaan ihonväriin. Valkoisista pehmeän sävyiset toimivat parhaiten, vitivalkoinen voi näyttää rajulta joitakin ihonvärejä vasten. Harmaissa kannattaa myös pysytellä keskisävyisissä, liian vaaleat tai liian tummat harmaat eivät sovi kaikille. Sinisissä laivastonsininen, turkoosi ja sinivioletti ovat neutraaleja, ja imartelee useita ihonvärejä. Siniseen taivavat vihreät ovat kaikki toimivia, ja niitä on helppo yhdistellä muiden värien kanssa. Punasävyisistä purppura ja lämmin pinkki toimivat parhaiten.

Kuva 26. Kylmä pohjasävyn värit.

5.4 Kuosit

Värien lisäksi kuosit ovat yksi ensimmäisistä asioista jotka kiinnittävät huomion vaatteissa. Eikä vaan kuosin aihe, vaan myös sen koko ja muotokieli. Myös suunnittelussa se on iso osa juurikin tämän seikan takia. Kuosin suunnittelu sisältää kuosin aiheen miettimisen, raportin koon ja suunnan päätöksen, sekä tietenkin toteutustekniikan päättämisen ja värivalintojen tekemisen. Kuosin koko määrää kuosin kokonaisvaltaisen teeman, kun taas raportti sen, miten kuosi toistuu ja istuu vaatteessa tai kankaassa.

Kuva 27.
Marimekon
Unikko
kuosi
jatkuvalle
raportilla.

5.4.1 Kuosit ja sukupuoli

Miehet usein päätyvät yksivärisiin vaatteisiin, mutta raidat ja ruudut ovat turvallisia valintoja joiden kanssa ei voi mennä pieleen (Hindustatiments 2018).

Viime aikoina miestenmuoti on alkanut olemaan näyttävämpää, tuoden erilaiset kuosit, printit ja värit tarjolle kuluttajille kuin myös muotinäytöksiin.

Yleisimpiä kuoseja ovat juurikin raidat ja ruudut erilaisilla muunnelmilla. Tällaisia on esimerkiksi gingham, tartan ja ikkunaruuu ruutukuoseissa ja pysty-, vino- ja vaakaraidat kuin myös liituraidat. Tällaisilla kuoseilla saadaan luotua helposti tekstuuria.

Hauskaa ilmettä saadaan pilkullisilla kuoseilla tai erilaisin kukkakuosein. Siksi ne ovatkin helppoja kuoseja käyttää erilaisissa asusteissa, kuten kravaateissa. Pienellä pilkkukuosilla varustetut paidat ovat suosittuja muodollissa tilaisuuksissa, ja lomamatkoilla trooppiset kukkakuosit ovat ollut suosittu vaatekappale. (Hindustatiments 2018)

Yksi yleinen kuosi, joka yhdistetään ns. miesten kuoseihin, on camouflage, ja se on aika ajoin muodissa.

Salmiakkiruutua nähdään erityisesti sporttisissa vaatteissa, kuten golf-varustuksissa. (D'Marge, 2018)

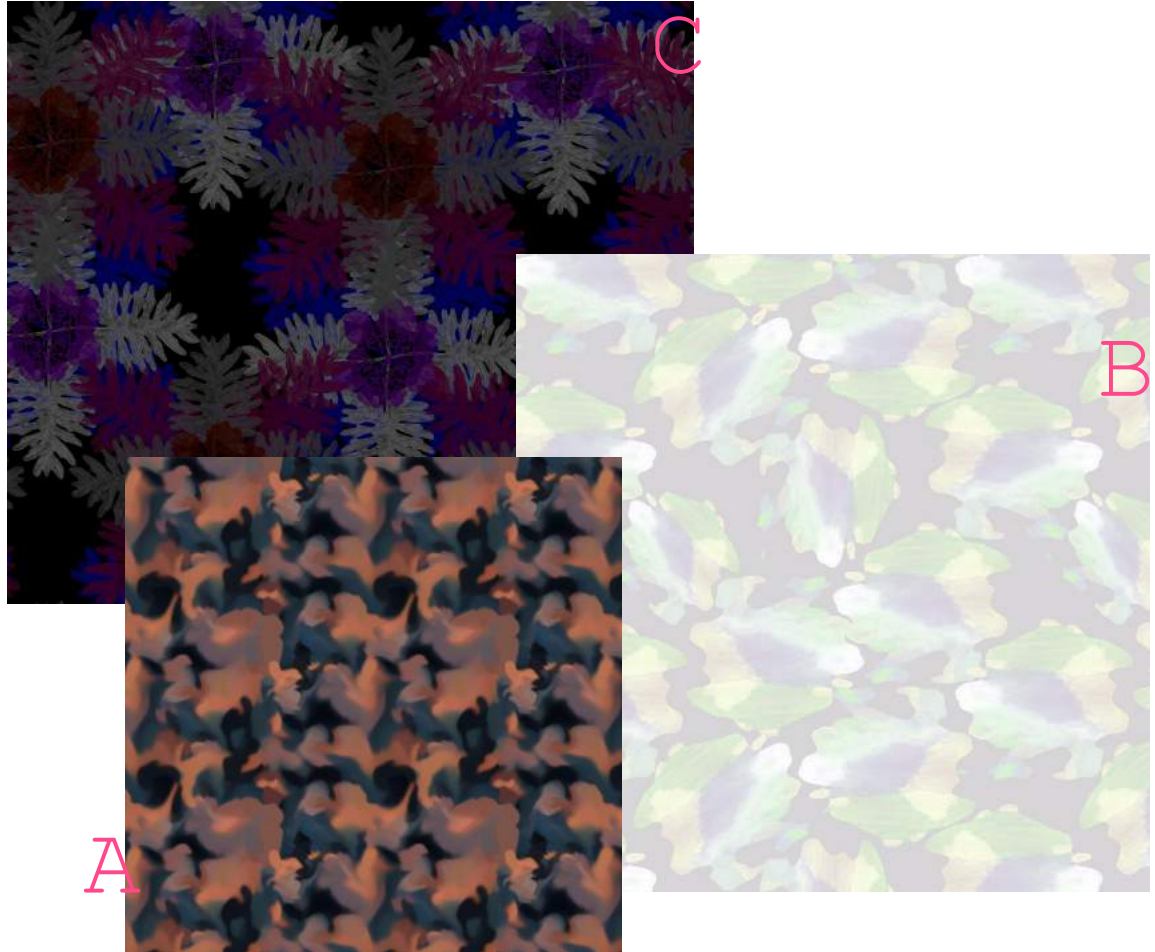
Kuten miehet, niin naisetkin käyttävät paljon yksivärisiä vaatteita. Kuitenkin naisten vaatteiden kuosimaailmassa nähdään paljon enemmän tarjontaa. Ei ainoastaan klassiset kuosit, joita miehillä nähdään, vaan myös monet uuden tyyppiset kuosit ovat tarjolla. Siinä missä miehet luottavat graafisiin ja geometrisiin kuviointiin, naiset ovat omaksuneet niiden lisäksi myös esittävät kuosit. Kuoseja mitä nykyisin harvemmin näkee miehillä on erilaiset eläinkuosit ja romanttiset kukkakuosit, vaikka näitäkin näkee tietenkin muotinäytöksissä. Naiset leikittelevät enemmän kuoseilla ja väreillä, ja niiden yhdistely on huomattavasti hyväksytympää naisilla kuin miehillä.

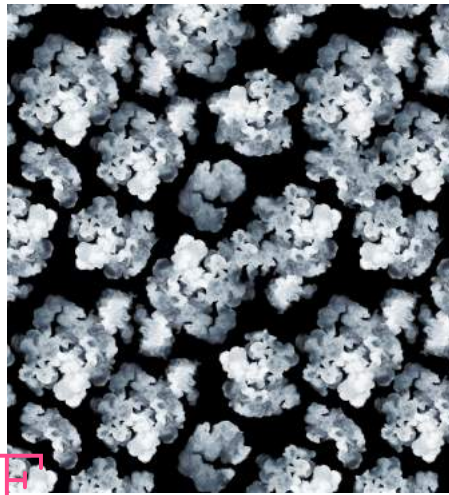
5.4.2 Kuosisuunnitelmat

Jo heti alussa tiesin, että haluan tehdä kuosit all around-raportilla, jotta kimmonon kappaleiden kohdistaminen olisi mahdollisimman mutkatonta. All around-raportti näyttää hyvältä joka suunnasta, joten se ei määrää kuvion suuntaa tai rajoita sen käyttöä. Kuosit ovat rakennettu olevaan suorilla raporteilla.

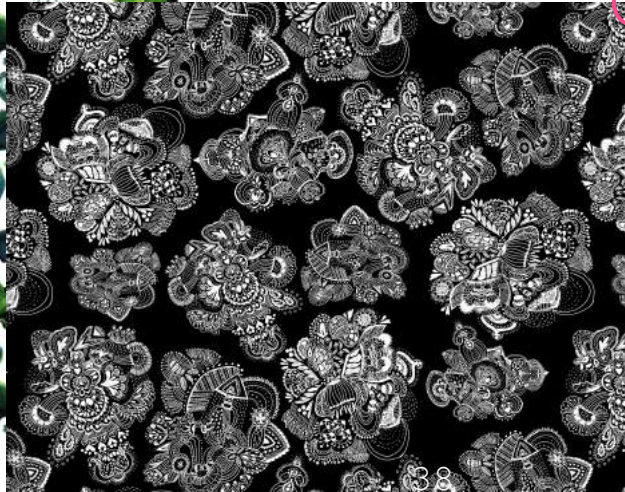
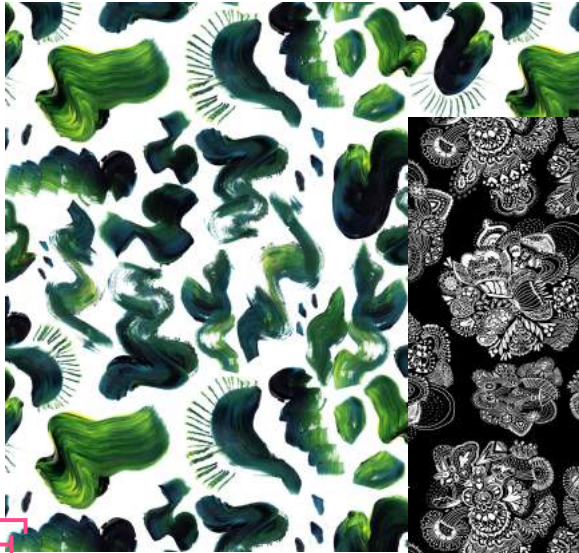
Kuosiaiheissa halusin pidättäytyä tunnetuissa malleissa; abstraktissa- ja kasvi-teemoissa. Vaikka ne ovatkin tunnetuimmat teemat, niissä on monia eri mahdollisuuksia toteuttaa. Päätin, että haluan kuosien olevan eläviä ja ei niin viimeistelyjä. Tykkään tietynlaisesta karheudesta ja rösöisyydestä, että tekeminen näkyy jäljessä. Se on ollut aina minun taiteellinen piirre, oli sitten kyse maalauksista tai kuoseista, joten näin, että kyllä se tässäkin työssä pitää näkyä.

Tutkiessani unisex muotia, kuin myös miesten ja naisten, huomasin, että klassiset raidat ja ruudut ovat muodissa ollut jo pidemmän aikaan. Taiteellisempaa ilmettä näkyi roiskeilla tai graafisilla piirrustuksilla. Tavalliset raidat ja ruudut ei kuitenkaan ollut tarkoitus tällä kertaa, joten lähdin luonnostelevaan kaikkea näiden aiheiden rinnalle. Ensimmäiset ideat pohjautuivat camo kuosiin, joten siitä inspiroituneena tein pari ideaa (A & B). Hawaii kuosi (C) oli ruutu kuosiin oma näkemys, yhdistäen kaksi eri tyyliä, ruudut ja esittävän.

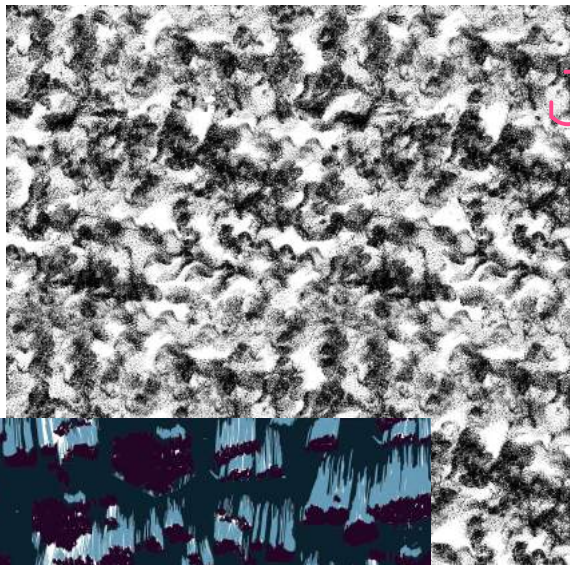

Kuva 29.
Karsitut
kuosit.

5.4.3 Mallistosta poisjätetyt

Aloittaessa suunnittelemaan kuoseja, halusin kokeilla hieman erilaisia kuoseja, kuin mitä yleensä olen tottunut tekemään. En sanoisi, että nämä kuosit ovat täysin epäonnistuneita, mutta ne eivät kuitenkaan ole mitään parhaimpia. F ja E - kuosit tuntuivat liian naisellisilta - jopa lapsenomaisilta, joten koin, ettei nämä toimi ainakaan tässä asiayhteydessä. G - kuosi näyttää tosi sekavalta, sillä yksityiskohtia on paljon, mutta välissä on isoja käyttämätöntä tilaa, minkä koen häiritseväksi. Kuosin olisi pitänyt olla kauttaaltaan yksityiskohtaista "piiperrystä", jotta kuosi olisi tasapainoinen. D - kuosi oli lähtökohta kukkakuoseille. Sain inspiraatiota grafiikan töistä, joissa oli kirkkaita värejä yhdisteltynä, mutta kuosi ei tuntunut oikealta, ja väritys ei toimi keskenään.

Kuva 30.
Tekniikka
kokeilut.

5.4.4 Erilaiset tekniikat

Testaillessani eri tekniikoita, huomasin kuinka paljon mahdollisuuksia löytyi jopa vain photoshopin työkaluista. I-kuosi on ensimmäinen testaukseni, jossa pääsääntöisesti sekoittamalla ja smudge-toolia käyttämällä sain utuisen fiiliksen. Innostuin tekemään pilviä tällä tekniikalla, mutta halusin niissä olevan iltataivaan värejä, jotka sopivat täydellisesti unisex aiheeseen. Tuotos on aika palapelimainen, mutta ilmava samalla. H ja I - kuosit olivat erilaisten piirtimien kanssa leikittelyä, H - kuosi on ronskempi, kun taas I yksityiskohtaisempi ja vapaampi. K - kuosi on alunperin akryylimaalii viivoista tehty kuosi jota koneella muokkasin jatkuvaksi. Sen inspiraationa oli vesi, verkot ja aallot. Vihertävä väriskaala toi mielestäni tukea tähän teemaan. Koen, että K ja J - kuosit toimivat parhaiten niiden abstraktiuden vuoksi, ja ne eivät ole niin raskaan tuntuisia kuin H.

5.6 Mallit

Valitsin kimono malliksi, sillä se on todella monimuotoinen. Sen pystyy kietomaan paidaksi, tai se voi toimia takkina. Koska kimono on mukava päällä, sekä mielestäni se on erittäin tyylikäs vaatekappale myös, koin, että kimono sopisi hyvin opinnäytetyöni vaatekappaleeksi. Se on lisäksi ehkä yleisin tunnetuin zero waste yläosa. Haluan, että kimono sopisi useammalle vartalolle, joten valitsin kooksi niin sanotusti miesten S-M koon. Tällöin vaate olisi naisella hieman pidempi. Kokonaisuudessa mallin tekniset mitat tulevat kohderyhmällä teetetyn kyselyn kautta.

5.7 Materiaalit

Minulle suositeltiin käytettäväksi koululle hankittua 100% puuvilla kangasta. Se on interlock neulosta Orneuleelta, ja sen esikäsittely on tehty Printsorpionilla. Koska halusin tuotteen olevan ympäristöystävällisempi, tuntui parhaalta vaihtoehdolta ottaa käyttöön digiprinttaus. Digiprinttauksessa käytetään reaktiivivärejä, joita käyttämällä voidaan saada useita eri värejä tehtyä kankaalle ilman useaa seulaa, eikä ylimäärä väriä jaa rutkasti. Jotkut painotavat muuttavat kankaan tuntua, mutta reaktiivivärit pitävät tunnon samana. Interlock neulos on joustava ja puuvilla materiaalina antaa pehmeyttä, joten kangas on toimiva arkivaatteeseen.

Kuva 32.
Kohderyhmä
rajaus.

5.8 Kohderyhmä

Kohderyhmäksi olen rajannut miehet ja naiset ikäluokalta 22-40. Uskon, että tämän ikäryhmän edustajat ovat tietoisia jo vastuuntuntoisesta muodista, ja valmiita maksamaan hieman kalliimman hinnan vaatteesta, joka on tehty kestäväksi ja on tehty huolella. En halua rajata kohderyhmää liikaa, vaan haluaisin saada laajan näkökulman kuuseistani. Päätin tehdä pienimuotoisen kyselyn jossa käydään esimerkiksi läpi:

1. Vastaajan ikä ja sukupuoli
2. Kuosien värimaailmasta
3. Kuosien kokoa
4. Kuosien kuviomaailmasta
5. Kimonosta, ja millaisen mallin he haluaisivat kimossa olevan
(Kysely sivulla 59)

Kysely oli pystyssä netissä viikon verran, ja vastauksia tuli 38 kappaletta.

5.8.1 Kyselyn vastaukset

Kyselyyn vastasi 38, mutta kohderyhmään kuuluvia vastaajia oli yhteensä 20. Katson testin vastaukset kuitenkin kokonaisuudessaan läpi, mutta teen valinnat perustuen kohderyhmäni vastausten perusteella. Vastanneista suurin osa oli naisia, vain 2 oli miehiä ja 2 muunsukupuolisia.

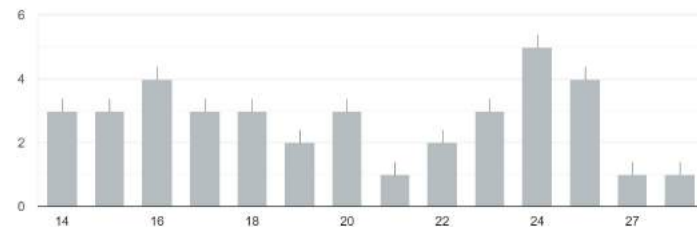
Tärkeimmiksi ominaisuuksiksi vaatetta ostaessa vastaajat olivat nähneet värin ja mallin. Vastaus ei sinänsä yllätä, mutta oletin, että myös kuosi olisi kuulunut näihin valintoihin, sillä kaikki nämä olivat visuaalisia valintoja. Kuitenkin ottaen huomioon, että suurin osa ihmisistä käyttää lähes pelkästään yksivärisiä kuosittomia vaatteita, ei ole ihme, että se ei ollut saanut enempää ääniä. Se, että vastuullisuus ja ekologisuus ei saanut useampaa ääniä kertoo suomalaisten asenteesta muotiin. Luulen, että suurin osa vastanneista ovat nuorempia, jotka pitävät ns. pikamuodista tiedostamatta siitä koituvia ympäristövaikutuksia. Siksi tällaiset oppinäytetyöt, projektit, artikkelit ja muoti ylipäättään ovat tärkeitä tuoda suuremman kansan tietoisuuteen.

Ympäristöystävällisyydestä vastaajat olivat aika kahtia jakautuneita. Iso osa sanoi, että eivät huomioi ympäristöystävällisyyttä, mutta yksi syy tähän sanottiin olevan ettei tällaisia valintoja löydy paljoja. Toinen syy oli hinta. Hinnan sanottiinkin olevan yksi iso vaikuttaja ostopäätökseen. He, jotka miettivät ympäristöystävällisyyttä, ostavat kestäviä vaatteita tai ostavat käytettyjä. Useampi kuitenkin mainitsi, että se ei vaikuta ostopäätökseen mikäli haluamansa vaate ei olisikaan ympäristöystävällinen.

Kuva 33.
Kaavio
ikäjakaumasta.

Ikäsi?

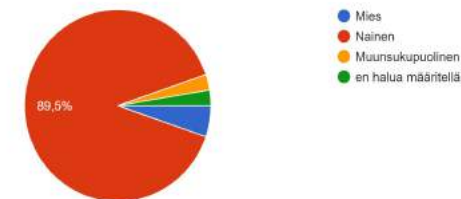
38 vastausta

Kuva 34.
Kaavio
sukupuoli- ja
kaumasta.

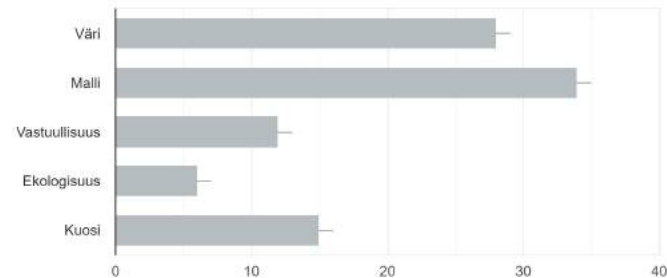
Sukupuolesi?

38 vastausta

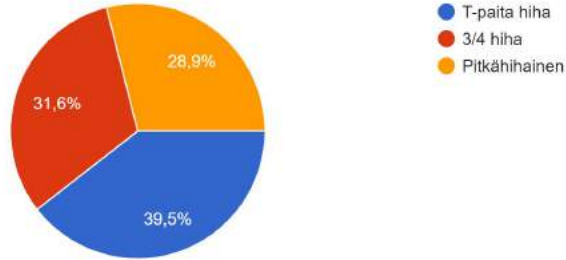
Mitkä ovat tärkeimmät tekijät, kun ostatte vaatteen?

38 vastausta

Mikä näistä malleista on teille mieluisin?

38 vastausta

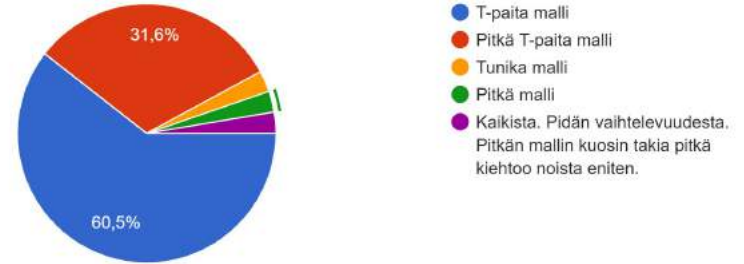

Kuva 36. Kaavio mallista 1.

Ympäristöystävällisyys ollen aika kahtiajakautunut, unisexista puolestaan oltiin pääsääntöisesti samaa mieltä. Suurin osa koki, ettei näe vaatteella sukupuolta tai halua lokeroida niitä. Moni sanoi, että omistaa joko muutaman unisex vaateen tai miesten vaateen. Istuvuus on kuitenkin tärkein. Tarjontaa mietittiin tässäkin kysymyksessä, tai ei ainakaan oltu huomioitu, että unisex-muotia olisi juurikaan tarjolla. Tämä on mielestäni jännää, sillä koko ajan isommatkin merkit, kuten H&M, lanseeraa mallistoja jotka ovat luokiteltu unisex mallistoiksi. Unisex-vaatteet kuitenkin koettiin hyvänä vaihtoehtona, vaikkakin ehkä tylsinä tai neutraaleina. Mallillisesti se oli toivottua, sillä naisen vartalolla kaikki miestenvaatteet eivät istu kauniisti.

Miten pitkästä yläosasta pidätte?

38 vastausta

Kuva 37. Kaavio mallista 2.

Yläosan mallin kysymyksissä selkeästi normaali t-paita malli sai kannatusta, sekä pituuden että hihan puolesta. Hihan pituus oli kuitenkin aika tasaisesti jakautunut näiden kolmen vaihtoehdon välille. Mitä taas helman pituuteen tuli, mieluisin oli normaali t-paita ja sen jälkeen pidempi t-paita malli. Tunika ja pitkä malli olivat saaneet vähiten ääniä. En ole täysin varma oliko malleja ajateltu kimmonon vai yleisen mieltymysten kautta. Kimonosta kysyessä tärkeimmiksi elementeiksi koettiin mukavuus, istuvuus ja materiaali.

Kysyin vastanneilta ovatko kuosini heidän mielestään unisex. Lähes jokainen vastasi, että heidän mielestään ovat, sillä ovat neutraaleja sekä kuviollisesti ja värillisesti. Värimaailmani koettiin tummaksi ja maanläheiseksi, mutta muutama henkilö olisi toivonut kirikkaampiakin sävyjä.

Kuitenkin vaateuksessa mustavalkoisuus oli suosituin. Harmaat ja lämpimänsävyiset värit olivat seuraaviksi eniten ääniä saaneita. Luulen, että nämä ryhmät tuli valituksi niiden neutraaliuden takia, kuin myös ajankohdasta. Lämpimät sävyt menee keväällä ja kesällä parhaiten, kun taas mustavalkoisuus on tyylikäs ja tuo hyvin kontrastia. Harmaat puolestaan on helppo yhdistellä, ja ne ovat

Kuosikokona mieluisin oli keskikokoiset, jonka jälkeen isot kuviot ja viimeisenä pienet. Tulos ei yllättänyt, sillä suuret kuosit ovat huomiota herättäviä, kun taas pienet kuosit, mikäli esittäviä, ei tule tarpeeksi hyvin esille.

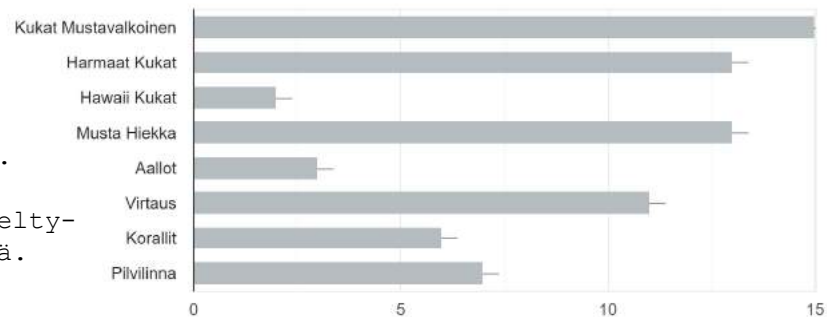
Kuoseista suosituimmat oli selkeästi

1. Kukat mustavalkoinen
2. Musta hiekka ja Harmaat kukat
3. Virtaus.

Mikä tai mitkä näistä kuoseista on teistä mieluisimpia?

37 vastausta

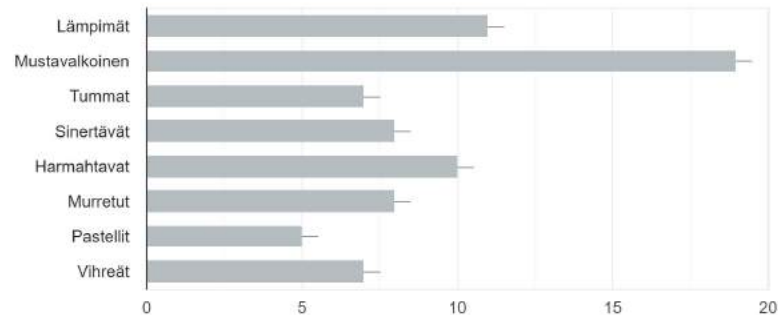
Kuva 38.
Kaavio
kuosimieltymyksistä.

Millaisesta värimaailmasta pidätte vaateuksessa?

38 vastausta

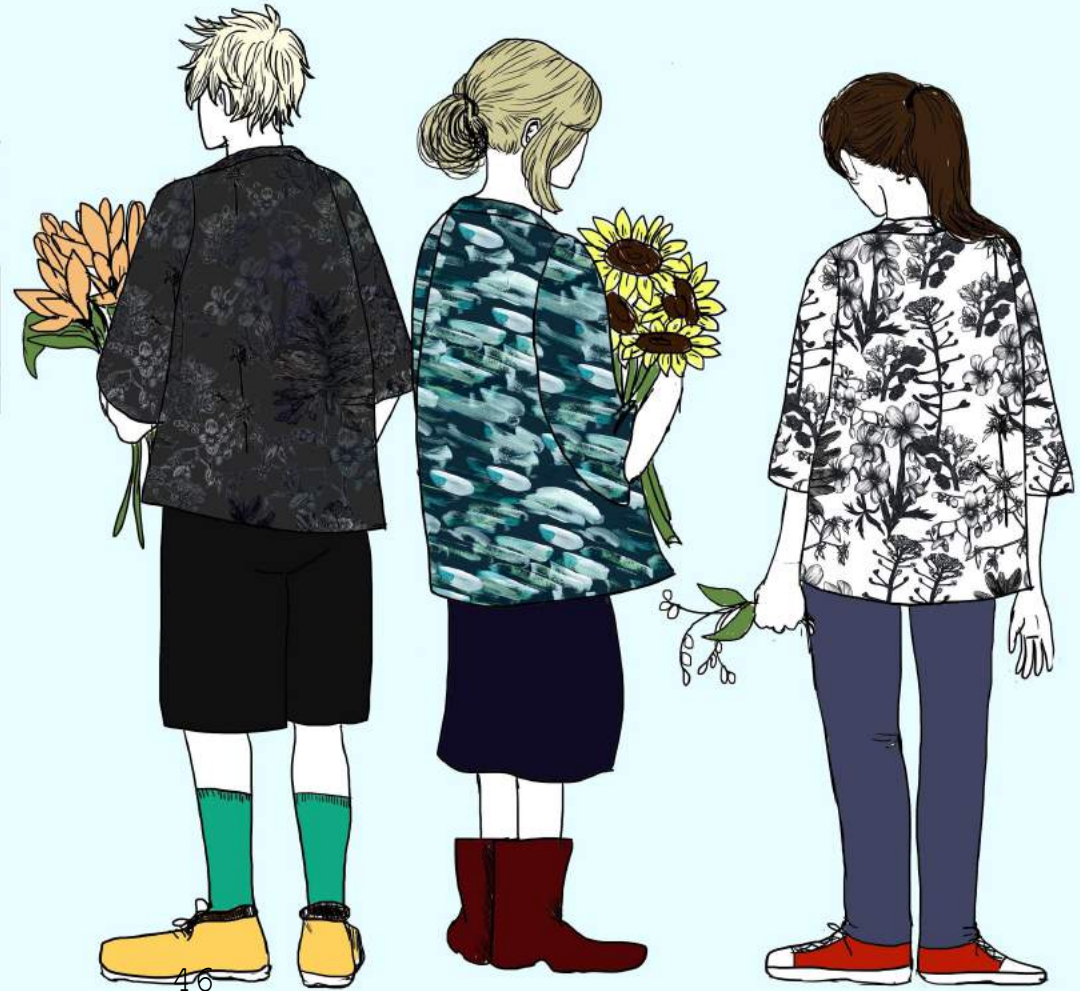
Kuva 39.
Kaavio
värimaailma
mieltymyk-
sistä.

5.8.2 Kohderyhmän kooste

Kohderyhmän valinnat olivat jokaisessa kohdassa hyvin tasaisia. Ainoastaan kuosien valinnassa tuli hieman heittoa mieltymysten kanssa.

Kokosin vastaukset ja kohderyhmän valitsema malli on $\frac{3}{4}$ hihainen pitkä t-paita- pituudella. Kolme eniten saanutta kuosia ovat Hämärässä, Virtaus ja Hohka. Kuosin kooksi valittiin iso kuosi.

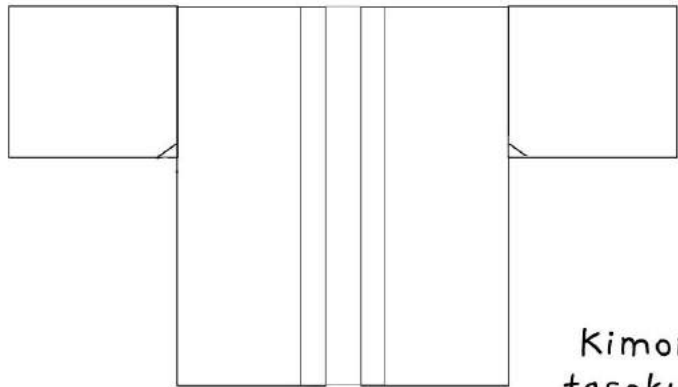
5.9 Lopulliset valinnat

Kohderyhmän valintojen perusteella tein kaksi moodboardia valituille kuosille ja malleille. Ensimmäinen moodboard on Virtaus kuosille. Eläväiset maaliviivat kuvastaa kuosia ja toimii samalla värikarttana. Värejä on sekä kylmän, että lämpimien sävyjen puolelta.

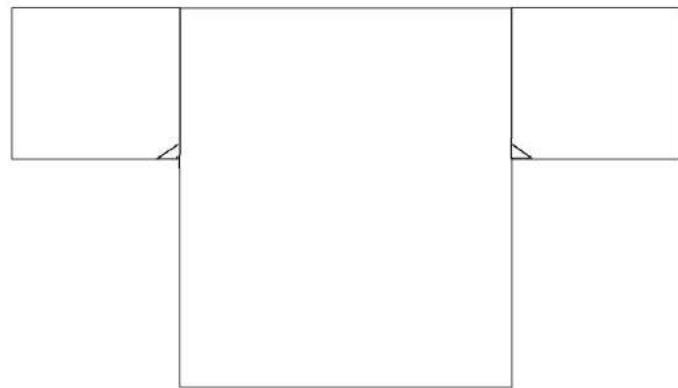
Toinen moodboard (sivu 48) on kukkakuosille; Hohka ja Hämärässä. Tässä moodboardissa näkyy malli ja kuosi sekä naisen, että miehen päällä, ja valituissa kukissa on samoja värejä kuin harmaan kuosin kukissa. Sivuun lisäsin keskeisimmät värit.

Kuva 42. Moodboard Kukat.

Kimono
tasokuwa

Kuva 43. Tasokuwa ja kuosit.

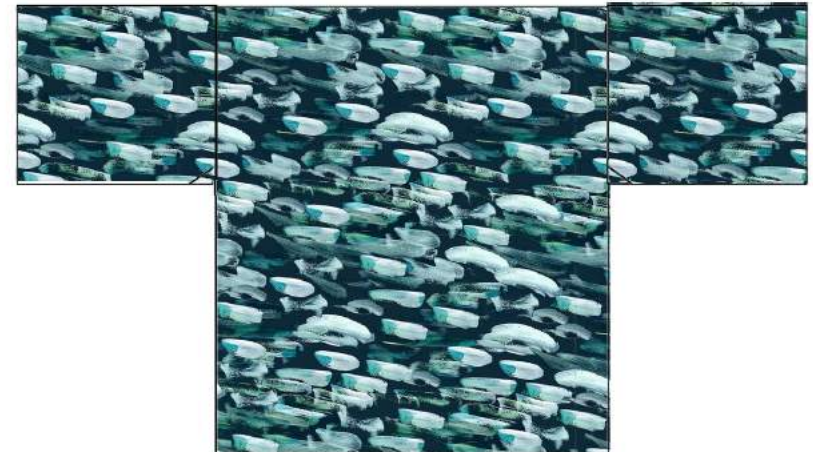

Hämärässä

Kimono
tasokuva

Virtaus

Kuva 45.
Hämärässä ja
Virtaus
päällä.

Hämärässä

Hämärässä kuosi sopii niille, jotka ovat tottuneet yksivärisiin vaatteisiin. Vaikka kuosissa on useampaa eri sävyä, kuosin tumma pohja tekee kuosista vaikeamman hahmottaa kaukaa, mikä antaa kuosille melkein mustaa-mustalle efektin. Hämärässä kuosi on Hohkan tummempi versio, ja kontrastisesti hallitumpi. Se ei ponnahta katsojan naamaan niin kuin toiset kuoseista, joten se sopii henkilölle joka tykkää rauhallisesta ilmeestä.

Virtaus

Virtaus on kuosi, joka on rohkeampi kuin Hämärässä tai Hohka. Se on värikäs, ja näkyy kauas, sekä kuosin eläväinen pinta pomppaa silmään. Tällainen kuosi on täydellinen, kun haluaa olla näyttävä. Värimaailma sopii molemmille sukupuolille ja kuosimaailma on sopivan abstraktinen. Tällainen abstraktimainen pinta antaa joustovaraa kuosi yhdistelyyn. Vaikka kuosi on epäesittävä, itselleni ainakin tulee luonto mieleen, minkä takia nimikin on Virtaus. Kuosi näyttää pulolta jonka pinta väreilee laskiessaan alamäkeen, tai kuin kalaparvelta joessa. Virtaus on raikas ja leikkisä.

Kuva 46.
Hohka mallin
tasokuvat ja
mallin
päällä.

Hohka

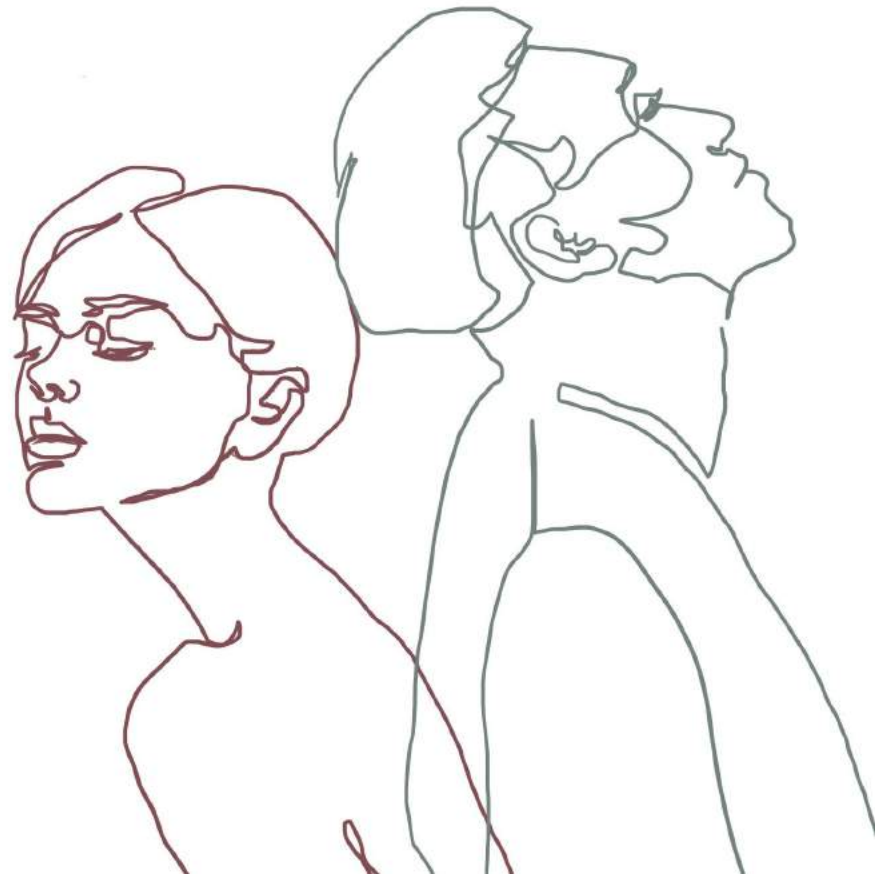
Hohka

Hohka on kolmen kuosimalliston pääkuosi, ja kuosi jonka aion digiprintata myöhemmin. Musta-valkoinen väritys on sopii jokaiselle ihonvärille, sekä on helppo yhdistää muihin vaatteisiin. Kuosi on kasveja ja kukkia täynnä, eli teema, joka yleensä yhdistetään naisiin. Kuitenkin viime vuosien aikana kukkakuoseista on tullut yhä neutraalimpia, eikä katukuvassakaan se näytä omituiselta, mikäli mies on valinnut tällaisen päälleen. Jos katsotaan tältä kantilta, haasteeni luoda vaate ja kuosi jota ei yhdistetä vaan tiettyyn sukupuoleen, on täytetty. Näen, että tällä kuosilla on eniten käyttäjäkuntaa, kuin kahdella aikaisemmalla kuosilla. Se on helpoin yhdisteltävä, ja vaikka näyttävä, ei kuitenkaan ole liian hyökkäävä.

Lopuksi

6

Opinnäytetyöni tavoite oli saada suunniteltua zero waste -vaate, joka on samalla unisex. Tutkin miten zero waste näkyy kimonoissa, ja miten värit ja kuosit näkyy molempien sukupuolten vaatesuunnittelussa. Kävin läpi myös erilaisia unisex-suunnittelijoita sekä unisexin ja kimono-perinteen juuria. Tutkimuksellinen osion läpikäyminen antoi eväitä omalle suunnittelulle, kuin myös laajensi omaa tietämystä aiheista. Kokonaisuudessaan sain aikaan suunnitelman kuoseista, väreistä ja mallista, jotka tukevat kohderyhmäni mieltymyksiä samalla kun on tutkimukseni mukaisia.

No, mitenkö sitten suunnitella vaate joka on samalla unisex ja zero waste? Kysymykseen vastaus on simppele. Mallin kuuluu olla tarpeeksi suoralinjainen ja isokokoinen, jotta se sopii useammalle eri vartalolle. Myös pitää ottaa huomioon miten malli on leikattu ja tehdä mahdollisia ratkaisua estääkseen hukkakankaan. Kimono onkin siksi täydellinen zero waste -vaate. Se kattaa kaikki zero wasten kriteerit ja haasteet. Unisexin toteutumiseen myös väri ja kuosi maailma on tärkeä. Se, että värit ovat tarpeeksi neutraaleja on isoin huomioon otettava seikka. Kuoseissa ei kannata luottaa kuvioihin, jotka pystyy heti yhdistämään tiettyyn sukupuoleen, esimerkiksi lastenvaateissa traktorit on pojille ja keijut tytöille.

Tavoitteeni oli saada suunniteltua kolme kuosia, jotka vastaa tutkimuskysymyksiini, ja mahdollisesti saada tuotettua yksi kimono valmiiksi asti kolmenkuosin mallistosta. Olen tyytyväinen tutkimukselliseen osioon eritoten, mutta myös siihen, että sain kiitettävän paljon suunniteltua erilaisia kuoseja jotka ovat samalla hieman uudenlaista näkökulmaa omaan kuosisuunnitteluun, vaikka niissä onkin vahva oman kädenjälki. Aion viedä kimonon loppuun asti myöhemmin, sillä tässä opinnäytetyössä keskityin juurikin kuosisuunnitteluun.

Minua olisi kiinnostanut lähteä suunnittelemaan useampi erityyppinen yläosa, mutta koska aiheeni taustalla oli vahvasti kimono-perinne, koin, että mallin piti olla yhtä vahvasti siihen liitettyä. Suuri mallisto olisi vienyt aikaa jota minulla ei ollut tähänkään tarpeeksi, mutta aion jatkotyöstää aiheen parissa uudelleen valmistumisen jälkeen.

Koin haasteena, miten saan kaikki aiheet liitettyä järkevästi yhteen. Jotkin aiheet tuntuvat hieman irrallisilta muista, mutta päätin ne jättää mukaan, sillä ne kuitenkin täydentää kokonais-pakettia. Toinen haaste oli kuosisuunnittelu. Kukkakuosit olivat useimman mieleen, mutta suurin osa kyselyyn vastanneista olivat naisia, 89,5% , joten en saanut kunnolla miesten näkökulmaa. Opinnäytetyön ajan loppuessa koin, etten saanut työstettyä täysin haluamiani kuoseja, vaan ne jäi hieman keskeneräisiksi, mutta kuitenkin niissä näkyy oma kädenjälkeni.

Onnistuin mielestäni saamaan luotua sukupuolineutraaleja väriyhdistelmiä. Kohderyhmän vastausten perusteella ne olivat sopivia värytykseltään ja tummuuksiltaan, vaikka myös kirkkaampia toivottiin. Olen myös tyytyväinen, että sain työskennellä tämän aiheen parissa. Olen ollut sekä unisexista, että zero wastesta jo pidemmän aikaa kiinnostunut, ja haluan jatkaa suunnittelua ne aiheet mielessä.

Opin paljon unisexista ja sen historiasta, väriteoriasta ja itse opinnäytetyön kirjoittamisesta. Kokonaisuuden luominen oli uutta minulle, vaikka esimerkiksi mallistoja olen jo suunnitellut muutamia.

Loppujen lopuksi olen tyytyväinen aikaansaannokseeni, enkä malta odottaa saada tehtyä suunnitelmaani tuotteeksi asti.

<https://www.theatlantic.com/entertainment/archive/2015/04/when-unisex-was-the-new-black/390168/>
(Luettu 19 . 2 . 2019).

<https://www.merriam-webster.com/dictionary/masculine#learn-more> (Luettu 18 . 2 . 2019).

<https://www.merriam-webster.com/dictionary/feminine#examples> (Luettu 18 . 2 . 2019).

<https://kyotokimono-rental.com/en/column/the-japanese-kimono-history-and-development.html> (Luettu 16 . 2 . 2019).

http://www.academia.edu/33265655/THE_HISTORY_OF_GENDERED_AND_GENDER_NEUTRAL_CLOTHING_d_o_c_x (Luettu 19 . 2 . 2019).

<https://www.encyclopedia.com/fashion/encyclopedias-almanacs-transcripts-and-maps/gender-dress-and-fashion> (Luettu 17 . 2 . 2019).

<http://attireclub.org/2014/01/05/unisex-clothes/> (Luettu 22 . 2 . 2019).

<https://www.behr.com/colorfullybehr/unisex-color-schemes-2/> (Luettu 18 . 2 . 2019).

<https://iamalpham.com/skin-tones-and-complimentary-colors/> (Luettu 18 . 2 . 2019).

<https://www.supermoney.com/2014/08/colors/> (Luettu 18 . 2 . 2019).

<https://www.liveabout.com/which-colors-flatter-your-skin-tone-2780916> (Luettu 18 . 2 . 2019).

<https://nymodernmet.com/japanese-kimono-2/> (Luettu 16 . 2 . 2019).

<https://www.urbandictionary.com/define.php?term=masculinity> (Luettu 16 . 2 . 2019).

<https://www.vocabulary.com/dictionary/femininity> (Luettu 16 . 2 . 2019).

<https://www.dictionary.com/browse/androgyny> (Luettu 16 . 2 . 2019)

<https://choma.co.za/articles/276/gender-identity-what-is-androgyny> (Luettu 16 . 2 . 2019).

<https://www.britannica.com/topic/androgyny> (Luettu 17 . 2 . 2019).

<https://tradlands.com/pages/how-unisex-clothing-came-to-be> (Luettu 23 . 2 . 2019).

<https://www.whowhatwear.co.uk/yves-saint-laurent-le-smoking-suit/slide2> (Luettu 25 . 2 . 2019).

<http://www.kotipetripaavola.com/androgyny.html> (Luettu 6 . 3 . 2019).

<https://www.hindustantimes.com/lifestyle/fashion-tips-for-men-go-for-these-prints-and-patterns-on-shirts/story-D85gW3L9HInMHVbAvhLBH.html> (Luettu 6 . 3 . 2019).

<https://www.dmage.com/2018/07/fabric-patterns.html> (Luettu 6 . 3 . 2019).

<https://www.fashionbeans.com/2017/key-prints-ss17-and-how-to-wear/> (Luettu 6 . 3 . 2019).

<https://www.realmenrealstyle.com/mans-guide-combining-colors/> (Luettu 6 . 3 . 2019).

<https://www.telegraph.co.uk/fashion/style/colour-wheel-basic-guide-clothing-colour-matching/> (Luettu 6 . 3 . 2019).

<https://www.heddels.com/2015/08/all-about-boro-story-japanese-patchwork/> (Luettu 25 . 3 . 2019).

<https://www.nytimes.com/2010/08/15/fashion/15waste.html> (Luettu 6 . 4 . 2019).

<https://eluxemagazine.com/fashion/zero-waste-designers/> (Luettu 6 . 4 . 2019).

<https://www.thecreativecurator.com/zero-waste-fashion/> (Luettu 6 . 4 . 2019).

<https://www.shmoop.com/the-female-man/abstract-masculinity-femininity-symbol.html> (Luettu 23 . 4 . 2019).

<https://www.shmoop.com/the-female-man/abstract-masculinity-femininity-symbol.html> (Luettu 23 . 4 . 2019).

<https://www.slice.ca/beauty/photos/physical-traits-that-men-are-drawn-to-according-to-science/#!last-slide> (Luettu 23 . 4 . 2019).

<https://www.plannedparenthood.org/learn/sexual-orientation-gender/gender-gender-identity/what-are-gender-roles-and-stereotypes> (Luettu 23 . 4 . 2019).

<https://urhes.fi/urhesblogi/2016/1/11/urheilumedia> (Luettu 7 . 5 . 2019).

<https://nonbinary.wiki/wiki/Androgyny> (Luettu 7 . 5 . 2019).

<https://www.koreaboo.com/stories/couples-south-korea-wear-matching-outfits-one-reason/> (Luettu 7 . 5 . 2019).

Internet lähteet

<https://www.spbadu.com/pages/lookbook> (Katsottu 28 . 2 . 2019).

<https://www.instagram.com/spbadu/> (Katsottu 28 . 2 . 2019).

<https://vaquera.nyc/shop> (Katsottu 28 . 2 . 2019).

https://www.instagram.com/vaquera.nyc/?utm_source=ig_embed&utm_campaign=embed_locale_control (Katsottu 28 . 2 . 2019).

<https://www.instagram.com/ludovicdesaintsernin/> (Katsottu 28 . 2 . 2019).

<https://www.amiparis.com/de/> (Katsottu 7 . 3 . 2019).

<http://formofinterest.tictail.com/about> (Katsottu 7 . 3 . 2019).

Kirjallisuus lähteet

Arnkil, Harald 2007. Värät havaintojen maailmassa. Gummerus, Jyväskylä

Berg Encyclopedia of World Dress and Fashion - East Asia 2010. Berg publishers. Kuudes painos

Davis Fred 1992. Fashion, Culture, And Identity. The University of Chicago Press, Ltd., Lontoo

Dobson, Jenni 2004. Making kimono & japanese clothes. Pavilion Books

Huttunen, Martti 2005. Värät pintaa syvemmältä. WSOY, Helsinki

Husso & Heiskala 2016. Sukupuolikysymys. Gaudeamus Oy, Tallinna

Richard Dyer 2002. The Culture of Queers . Routledge - Taylor & Francis Group, New York

Rissanen & McQuillan 2016. Zero waste fashion design. Bloomsbury Publishing Plc/AVA Publishing, Lontoo

Spillane, Mary 1991. Jokanaisen väri- ja tyyliopas. Piatkus Publishers, Lontoo 1991. Suomentanut Lydecken, Raija

Kuvalähteet

Kuva 1- Viitekehys: Tekijän
Kuva 3- Maskuliinisuus: <http://femalinea.com/2018/12/20/8-men-valentines-day-outfit-to-look-awesome-in-front-of-women/>
Kuva 4 - Feminiinisyys: https://pbs.twimg.com/media/B7_MxvCUIAAoPso.jpg:large
Kuva 5 - Androgynisyys: <https://www.instagram.com/p/BdgiW0zAHYs/>
Kuva 7 - Katumuotia: <https://www.instagram.com/p/BdgiW0zAHYs/>
Kuva 8 - Etelä-Korealainen pariskunta: <http://wickedtaste.tumblr.com/post/110173330646>
Kuva 9 - Vaquera: <http://novembreemagazine.com/vaquera-spring-summer-2017-nyc-by-ben-taylor>
Kuva 10 - S.B.Badu: <https://www.redbull.com/ga-en/meet-s-p-badu-challenging-fashion-stereotypes>
Kuva 11 - Mattiussi: <https://www.amiparis.com/fi/sets/collection-summer-2019/>
Kuva 12 - de Saint Serain: <https://enftsterribles.com/tudovic-de-saint-serain/>
Kuva 13- Form of interest a: <https://formofinterest.myshopify.com/products/transculturalshirt-statement-print>
Kuva 14 - Form of interest b: <https://formofinterest.myshopify.com/collections/i-am-in-another-universe/products/disconnectopia-sweater>
Kuva 16 - Nuoret geishat: <https://i.pinimg.com/originals/58/d6/44/58d644b73c038Rb731a04e749c01ec.jpg>
Kuva 17 - Zero waste & Kuva 18 - kangasjäte lukemia: <https://www.thecreativecurator.com/zero-waste-fashion/>
Kuva 19 - Boro paikkaus: <https://honesty.wtf.com/diy/diy-sashiko-boro-denim-repair/>
Kuva 21 - Tekijän Lähtökohdat moodboard: <https://i.pinimg.com/originals/48/0d/54/480d547405f45db3e36e72cc555483c.jpg>
<http://reblogey.com/carrl%20rone/search/bestmatch/page/1>, <http://myrevelment.com/post/2309736091>,
https://www.wired.com/2014/05/alain-delonme-murmurations/?mbid=social_fb&slide-id=96221/slide-id=96221,
<http://lara-muscat.tumblr.com/post/138141305284/lara-muscat-follow-on-instagram-darumascar>,
Kuva 22 - Tekijän moodboard kasvitt: <https://www.haaretz.com/israel-news/culture/premium-men-s-fashion-with-a-hasidic-touch-1.5315281>,
<https://i.pinimg.com/originals/1d/7a/63/1d7a63b6f48c36184bdec6f782e0b03.jpg>,
<http://kuroopatoracocolog-nifty.com/blog/2011/05/basse-63dc.html>,
<http://neverloseyoureyesinthecar.tumblr.com/post/100735882714/tomboylklynplaidskirt-and-stan-smiths>
Kuva 23 - Tekijän moodboard maalipinnat: https://vk.com/modahere?z=photo:29503353_390735626/wall-29503353_32131,
https://pullrastr.eu/all_products?utm_source=Pinterest&utm_medium=PC&utm_campaign=PinterestWB&utm_term=icarvaho&utm_content=web
<http://4k6>, <https://i.pinimg.com/originals/60/40/4c/60404ccc94943ceab0222a65f03dfa.jpg>,
<http://alstr-photography.club/8670092449/choosing-your-fashion-photography-school/212414157248?r=8670092449>,

Kuva 24 - Tekijän moodboard liikkuvatpinnat: <https://fi.pinterest.com/pin/353110427008280454/>,
<https://fi.pinterest.com/pin/164029611415122926/>,
<https://zhssa.tumblr.com/post/148682451054/pp2235-the-idea-of-simplicity-you-may-also>,
<https://i.pinimg.com/originals/07/3e/1c/073e1c33da213e5d1741247eae011bd.jpg>,
Kuva 25 - Värät - Tekijän
Kuva 26 - Kylmä pohjasäyvin värät: <https://anuschkarees.com/blog/2013/09/24/colour-analysis-part-i-finding-your-type>
Kuva 27 - Marimekon Unikkokuosi: https://www.scandinavia-design.fr/marimekko-unikko-isola-majia_en.html
Kuva 28 - Suunnitelmat kuosiksi; Tekijän
Kuva 29 - Karstut kuosi: Tekijän
Kuva 30 - Tekniikka kokeillut: Tekijän
Kuva 31 - Mallit: Tekijän
Kuva 32 - Kohderyhmä rajaus: <http://www.hymensfashion.com/>
Kuva 33 - Kaavio ikäjakamasta: Tekijän
Kuva 34 - Kaavio sukupuolijakamasta: Tekijän
Kuva 35 - Kaavio vaarten ostotekijöistä kyselyst: Tekijän
Kuva 36 - Kaavio mallista 1: Tekijän
Kuva 37 - Kaavio mallista 2: Tekijän
Kuva 38 - Kaavio kuosiemyly-nyksistä: Tekijän
Kuva 39 - Kaavio värimaailma mielynyksistä: Tekijän
Kuva 40 - Valitut kuosi - Tekijän
Kuva 41 - Tekijän moodboard Virtaus: <https://fi.pinterest.com/pin/164029611415453199/>,
<https://i.pinimg.com/originals/95/67/40/9567400ace1ee3ee307a57c6b1f5a0e.jpg>,
<https://theinspirationgrid.com/brush-strokes-paintings-by-donald-martiny/>, <https://www.instagram.com/p/BXq8R4JwIK/>,
<https://www.instagram.com/p/BRhKcBeAqW/>, <https://www.artzy.net/artist/donald-martiny>,
https://trendland.com/trend-alert-brush-strokes/?utm_source=sendicate&utm_medium=email&utm_campaign=2017-03-17+You+Daily+D
<ose+03/17/17>,
Kuva 42 - Tekijän moodboard kukat: <https://www.guidajardineria.com/personaliza-tu-jardin-con-plantas-y-flores-negras/>,
<https://www.newankarastyles.com.ng/2017/12/stylish-ankara-kimono-dresses.html>,
<https://i.pinimg.com/originals/7c/8b/7a/7cc8ba086266d0671f723f49a196f6f.jpg>, <https://www.instagram.com/p/39niSQoe4/>,
<https://www.instagram.com/p/BgS9rlaOIOZ/>,
<http://chipaku.edu.gifu-u.ac.jp/chipaku/html/kyo/seibutsu/syokubutsu/SogoZukan/hishi/kinpougeka/setsu/index.html>
Kuva 43 - Tasokuva ja kuosi - Tekijän
Kuva 44 - Hämärässä ja Virtaus tasokuvassa - Tekijän
Kuva 45 - Hämärässä ja Virtaus päällä- Tekijän + <https://www.strato.co.jp/blog/strato-style/page/41/>,
<http://www.soletopia.com/2013/09/shoulder-zipper-tee-dress-shirt/>
Kuva 46 - Hohka mallin- Tekijän +
<https://fi.pinterest.com/pin/AZPAFBbentP-cGkKKOR013c3orW9D0pFwK0IATBYLBSBGDDHMD/>
Kuva 47 - Tekijän kooste- Hohka:
https://www.afllora.com/collections/artificial-pine-mistletoe-christmas-greenery/products/artificial-magnolia-leaf-spray-in-two-tone-green-26-tall-psl2002utm_medium=Social&utm_source=Pinterest, <https://www.instagram.com/p/BbaU7DuFWzn/>
Kuva 48 - Kuvituskuva- tekijän

Mielipidekysely vaatetuksesta

Hei, opiskelen tekstiilisuunnittelua Metropolia Ammattikorkeakoulussa, ja teen tällä hetkellä opinnäytetyötä aiheesta Zero Waste ideologia Unisex muodissa. Haluaisin saada erilaisia vastauksia jotta saisin laajan käsityksen aiheeseen. Pyydän teitä vastaamaan muutamaan kysymykseen. Kiitos jo etukäteen!

*Pakollinen

Ikäsi? *

Oma vastauksesi

Sukupuolesi? *

- Mies
- Nainen
- Muu:

Mitkä ovat tärkeimmät tekijät, kun ostate vaatteen?

- Väri
- Malli
- Vastuullisuus

Mikä näistä malleista on teille mieluisin?

- T-paita hiha
- 3/4 hiha
- Pitkähihainen
- Muu:

Miten pitkästä yläosasta pidätte?

- T-paita malli
- Pitkä T-paita malli
- Tunika malli
- Pitkä malli
- Muu:

Mikä kimono vaateyläosassa on käytön kannalta tärkeintä?

Oma vastauksesi

Mikä tai mitkä näistä kuoseista on teistä mieluisimpia?

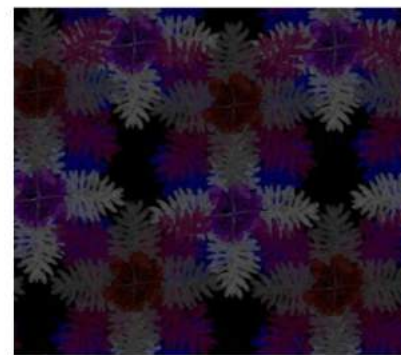

- Kukat Mustavalkoinen

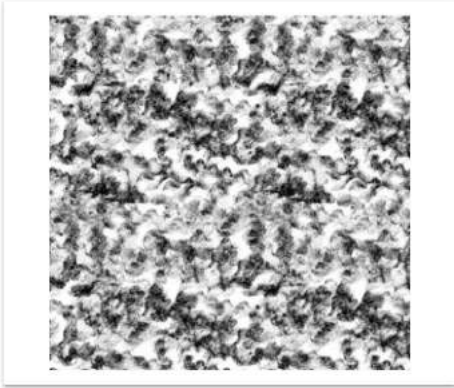
LIITE 2

- Harmaat Kukat

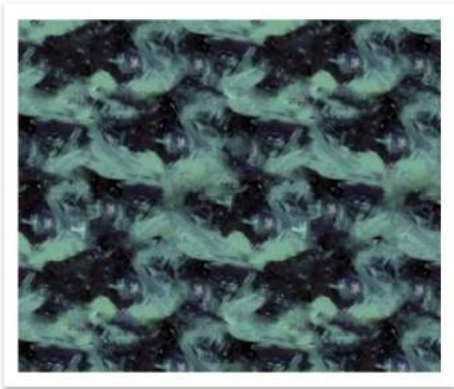
- Hawaii Kukat

Musta Hiekka

Virtaus

Aallot

Korallit

Pilvilinna

Koetteko, että kyselyn kuosit ovat sukupuolineutraaleja? Miksi?

Oma vastauksesi

Minkä kokoinen kuosi on mieleen?

Iso kuviointi

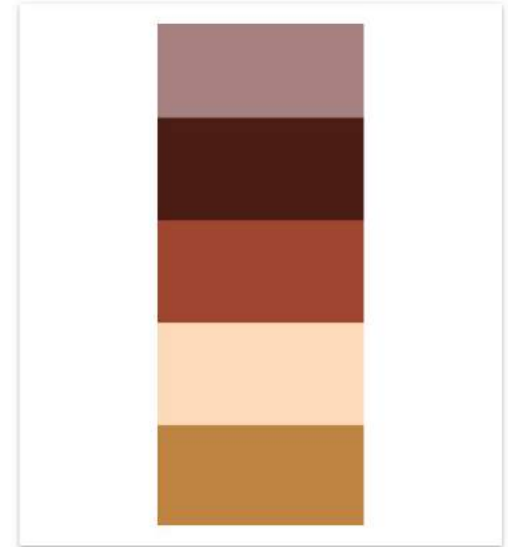
Keskikokoinen kuviointi

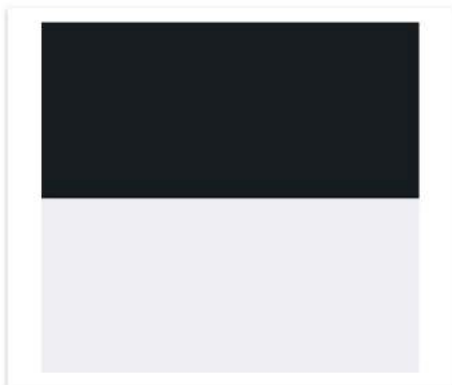
Pieni kuviointi

LIITE 4

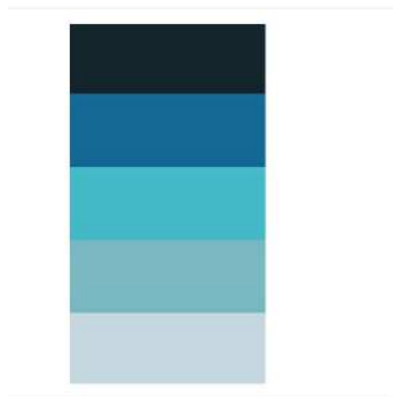
Millaisesta värimaailmasta pidätte vaatetuksessa?

Lämpimät

Mustavalkoinen

Sinertävät

Murretut

Tummat

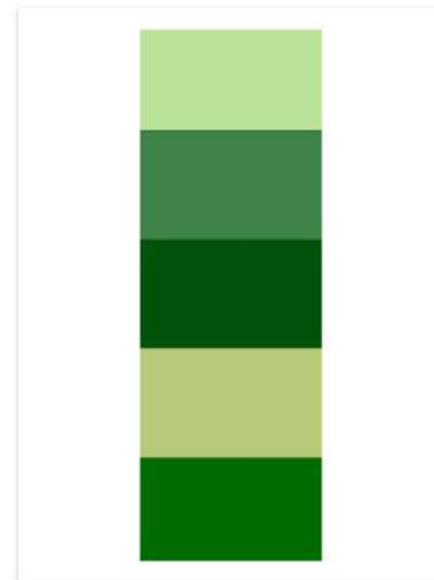

Harmahtavat

Pastellit

LIITE 5

Vihreät

LÄHETÄ

